

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ШТИП
ВОЕНА АКАДЕМИЈА
„Генерал Михаило Апостолски“ Скопје
- придружна членка -

СТАТУТ
НА ВОЕНАТА АКАДЕМИЈА
“Генерал Михаило Апостолски”
СКОПЈЕ

Скопје, 2011 година

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СОБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
СКОПЈЕ

Примено:	08.04.2011		
Орг. единица	Број	Прилог	Вредност
07	1925/11		

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
ВОЕНА АКАДЕМИЈА
„Генерал Михаило Апостолски“ - Скопје
-придружна членка-

Бр. 03-384/2
Скопје 08.04. 2011 година

Архивски знак _____
Рок на чување _____
Примерок или копија бр. _____
Страници вкупно _____

ДО _____

Предмет: Барање согласност на Статут, доставува.

Врска: Закон за Воената академија и Закон за високото образование

Согласно член 3 став 3 од Законот за Воената академија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/09) и член 9 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/08, 103/09, 26/09, 83/09, 99/09, 116/10 и 17/1), а по дополнителното усогласување со Статутот на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, во прилог на акте Ви го доставуваме Статутот на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“ Скопје во Ваша надлежност и понатамошна постапка.

Истовремено бараме Статутот на Воената академија доставен до Собранието на Република Македонија со акт бр. 07-311/3 од 08.06.2010 година да се повлече од започнатата процедура за донесување.

Изработил: Бидјана Стојановска *Бидјана*
Одобрил: Секретар на ВА, м-р Тони Горгиев, мајор. *Тони*

ДЕКАН
полковник
д-р Росе Смиљески, ред. проф.
Росе Смиљески

Прилози:

1. Статут на Воената академија (5 примероци);
2. Согласност на министерот за одбрана;
3. Одлука за донесување на статут на Воената академија;

Доставено до:

1. Собрание на Република Македонија (копија бр. 1);
2. а/а. (примерок бр.1).

07-04-2011

Врз основа на член 17 став 1, алинеја 1 од Законот за Воената академија („Службен весник на Република Македонија“, бр. 83/2009), министерот за одбрана дава

СОГЛАСНОСТ

Статутот на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“, Скопје, да се донесе од страна на Наставно-научниот совет на Воената академија, согласно Законот за Воената академија и да се достави до Собранието на Република Македонија на понатамошна постапка.

Изработил: Емилија Ралева
Одобрил: Митар Петковски
Согласен: Милан Андоновски

Анданова тн.

МИНИСТЕР ЗА ОДБРАНА
Зоран Коњановски

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ВОЕНА АКАДЕМИЈА
„Генерал Михаило Апостолски“
Бр. 03-18/20
07.04. 2011 година
СКОПЈЕ

Врз основа на член 3 став 3 од Законот за Воената академија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/09) и член 9 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/08, 103/09, 26/09, 83/09, 99/09, 116/10 и 17/11), наставно-научниот совет на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“ Скопје, на седницата одржана на ден 07.04.2011 година, донесе:

ОДЛУКА
за донесување на Статут на Воената академија

Членовите на наставно-научниот совет едногласно одлучија да се донесе предложениот Статут на Воената академија.

Образложение

Наставно-научниот совет на Воената академија на седницата одржана на 07.04.2011 година, едногласно одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

Изработил: Љубомир Томановски, капетан
Одобрил: Секретар на ВА, м-р Тони Горгиев, мајор

ДЕКАН
полковник
д-р Росе Смиљески, ред. проф.

Доставено до:

1. _ Кабинет на министерот за одбрана (копија бр.1);
2. _ Министерство за одбрана – СПР (копија бр. 2);
3. _ а/а (примерок бр.1).

СОДРЖИНА

	Стр.
I ОСНОВНИ ОДРЕДБИ	7
Статут и предмет на уредување	7
Назив и седиште	8
Правен статус на Академијата	8
Печат, симболи и други обележја	8
Канцелариско и архивско работење	9
Симболи	9
Други обележја	10
Ден на Академијата, награди и признанија	10
II АВТОНОМИЈА НА АКАДЕМИЈАТА	10
Содржина на автономијата	10
Финансиска слобода	10
Неповредливост на просторот на академијата	11
Заштита на автономијата	11
Мирно решавање на споровите	11
III ЈАВНОСТ ВО РАБОТАТА	12
Класифицирана информација	12
IV ДЕЈНОСТ НА АКАДЕМИЈАТА	13
V ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНИ НА АКАДЕМИЈАТА	13
Организациска структура	13
Сектор за настава и НИР	14
Сектор за втор и трет циклус на студии и стручно и професионално усовршување	15
Стручна и административна служба	16
VI ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ НА АКАДЕМИЈАТА	19
Органи на Академијата	19
Наставно-научен совет.....	19
Деканатска управа	20
Декан	21
Продекани.....	23
VII ВИСОКООБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	24
Општи одредби	24

	Студии	24
	Прв циклус на студии	25
	Стручно оспособување и усовршување	25
	Стручно односно професионално усовршување	25
	Втор циклус на студии	25
	Постапка за пријава, оценка и одбрана на стручно-специјалистички, односно на магистерски труд	26
	Трет циклус на студии – докторски студии	28
	Стручен совет за докторски студии	28
	Постапка за пријава, оценка и одбрана на докторски труд	29
	Промоција на лица кои завршиле докторски програми од трет циклус и се здобиле со научен назив доктор на науки	31
	Стручно и научно звање	31
	Студиски програми	31
	Компоненти на студиските програми	31
	План на студиите	32
	Посебни погодности за студирање	32
	Почеток и времетраење на наставата	33
	Проверка на знаењето	33
	Упис на повисока година на студии	34
	Други јавни исправи	35
	Промоција за завршени студии	35
	Водење и заштита на личните податоци	35
VIII	НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	35
	Научно-истражувачка и применувачка, односно апликативна дејност.....	35
	Предлагање програми, проекти, анализи и експертизи	36
	Договарање и реализација на програми, проекти, анализи и експертизи	36
IX	МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	37
X	ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ	37
XI	ЗАПИШУВАЊЕ НА СТУДИИ, УСЛОВИ ЗА СТУДИРАЊЕ, СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ И УСОВРШУВАЊЕ И ИНТЕРНАТСКО СМЕСТУВАЊЕ	38
	Статус на питомец, студент и слушател	38
	Школување на припадници на вооружените сили на странски држави	39
	Вонредни студии	40
	Престанок на статусот питомец	40
	Дисциплинска одговорност на питомците, студентите и слушателите	41
	Видови на дисциплински повреди	41

	Повреда на воената дисциплина	42
	Видови на дисциплински мерки	43
	Поведување и тек на дисциплинската постапка	43
	Надлежност и постапка за изрекување на дисциплински мерки за повреда на воената дисциплина	45
	Застарување на дисциплинската одговорот	45
	Годишен извештај за работа	45
	Учество на питомците, студентите и слушателите во управувањето	45
	Пофалби и награди	45
XII	НАСТАВНО-НАУЧНИ, НАСТАВНИ И СОРАБОТНИЧКИ ЗВАЊА	45
	Наставно-научни и наставни звања	45
	Соработници	46
	Право на вршење дејност во друга високообразовна установа	46
	Обем и услови за изведување на настава од страна на афирмирани научници и стручњаци од практиката	46
	Услови за користење на правото на платено и неплатено отсуство и продлабочување на усовршувањето	47
	Услови под кои редовен професор во пензија може да изведува студии од трет циклус или да работи на научно-истражувачки проект	48
XIII	САМОЕВАЛУАЦИЈА НА АКАДЕМИЈАТА	48
XIV	МАТЕРИЈАЛНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА НАСТАВАТА	49
XV	ВОЕНИ СВЕЧЕНОСТИ И ПРОСЛАВИ	50
XVI	ФИНАНСИРАЊЕ НА АКАДЕМИЈАТА	50
XVII	ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ	51
XVIII	ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА	51

Врз основа на член 3 став 3 од Законот за Воена академија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/09) и член 9 став 1 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 35/08, 103/09, 26/09, 83/09, 99/09, 116/10 и 17/11), наставно-научниот совет на Воената академија, на седницата одржана на ден _____ година донесе

С Т А Т У Т

НА ВОЕНАТА АКАДЕМИЈА **“Генерал Михаило Апостолски”** Скопје

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

член 1

Со овој статут се уредуваат: називот и седиштето; правниот статус и обележјата на Академијата; остварувањето на автономијата на Академијата; дејноста на Академијата; внатрешната организација, начинот на вршење на високообразовната дејност, овластувањата и начинот на работа и одлучување; формата и содржината на печатот, како и изгледот на знаците и другите обележја и начинот на нивното користење; условите под кои се врши самовалуација на Академијата; начинот на избор и разрешување на деканот и продеканите; внатрешната организација на стручната и административната служба; посебните услови за прием на кандидати за школување на Академијата; правата, должностите и дисциплинската одговорност на студентите питомци (во натамошниот текст: питомци), студентите и лицата на стручно оспособување и усовршување за потребите на Армијата; студиските активности, материјалното обезбедување на наставата, воените свечености и прослави во Академијата; условите за прием и школување на припадници на вооружените сили на странски држави; евиденцијата и јавните исправи на припадниците на Академијата; почетокот на студиската година за питомците и студентите и нивната промоција односно произведување во чин; финансирањето на дејноста и имот на Академијата; организирањето на издавачката дејност, јавност во работата, како и други прашања од значење за Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“.

член 2

Воената академија “Генерал Михаило Апостолски” (во натамошниот текст: Академијата) е високообразовна и научно-истражувачка установа за образование на кадри за потребите на Министерството за одбрана (во натамошниот текст: Министерството), односно Армијата на Република Македонија (во натамошниот текст: Армијата), управувањето со кризи и заштитата и спасувањето.

Назив и седиште

член 3

Полниот назив на Академијата е: Република Македонија, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Воена академија „Генерал Михаило Апостолски“ Скопје – придружна членка.

Скратениот назив на Академијата е: Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Воена академија Скопје – придружна членка.

Скратениот назив на Англиски јазик е: “Goce Delcev” University Stip, Military Academy Skopje – associate member.

Седиштето на Академијата е во Скопје, на улица „Васко Карангелески“ б.б.

Правен статус на Академијата

член 4

Академијата има својство на правно лице.

Академијата е запишана во Централниот регистар на Република Македонија.

Академијата е запишана во регистарот на високообразовни установи што го води министерството надлежно за работите на високото образование.

Академијата има сметка на која се водат средствата стекнати од Буџетот на Република Македонија и сметки на кои се водат средствата стекнати од други извори.

Во правниот промет со трети лица Академијата настапува во свое име и за своја сметка.

член 5

Академијата може да биде во состав на јавен универзитет како придружна членка.

Меѓусебните права и обврски помеѓу Академијата и универзитетот се уредуваат со договор склучен во писмена форма.

Печат, симболи и други обележја

Печат

член 6

Академијата има два печата:

- Сув печат со тркалезна форма, во кој во средината е грбот на Република Македонија и натпис во три реда. Во првиот ред: Република Македонија, во вториот ред: Универзитет „Гоце Делчев“ Штип и во третиот ред: Воена академија Скопје –придружна членка–. Овој печат се употребува за заверување на дипломи, сертификати и повелби кои ги издава Академијата.
- Печат со тркалезна форма, во кој во средината е грбот на Република Македонија и натпис во три реда. Во првиот ред: Република Македонија, во вториот ред: Универзитет „Гоце Делчев“ Штип и во третиот ред: Воена академија Скопје –придружна членка–. Овој печат се употребува за архивско работење на Академијата.

Штембил

член 7

Штембилот на Академијата е со правоаголна форма и на него е испишан следниов текст: во првиот ред: Република Македонија, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во третиот ред: Воена академија Скопје –придружна членка–, во четвртиот ред: број _____, и во петиот ред: Скопје _____ година.

Штембилот се употребува за архивско работење на Академијата.

Канцелариско и архивско работење

член 8

Заштитата, чувањето и користењето на архивската граѓа се води во согласност со закон.

Основната евиденција на актите се води во деловодник на Академијата.
Покрај деловодникот, заради полесно и побрзо ракување со актите, се водат и помошни книги за евиденција.

Симболи

член 9

Симболи на Академијата се: грб и знаме.

Грб

член 10

Грбот на Академијата е во форма на штит. Во средината на грбот се наоѓа знамето на Република Македонија, во горниот дел пишува **ВОЕНА АКАДЕМИЈА**, а во долниот дел се наоѓаат вкрстени меч и пушка со отворена книга врз нив и околу нив лоров венец со сина лента. Под лоровиот венец е испишана годината на основање на Академијата.

Знаме

член 11

Знамето на Академијата е со небесно сина боја, правоаголна форма а во средина е грбот на Академијата.

Употреба на грбот и знамето

член 12

Со грбот и знамето се претставува Академијата.
Грбот и знамето се употребуваат на начин и под услови утврдени со овој статут.

член 13

Грбот на Академијата се употребува на знамето, дипломите, сертификатите, плакетата, меморандумот и повелбите кои ги издава Академијата и изданијата на Академијата.

член 14

Знамето на Академијата постојано е истакнато на објектот на деканатот на Академијата.

член 15

Симболите на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип се употребуваат на Академијата на начин и под услови утврдени со статутот на Универзитетот.

Други обележја

Плакета

член 16

Академијата има плакета: мала, средна и голема.
Плакетата го содржи грбот на Академијата и е со стандардни димензии.

Плакетата се доделува на заслужни правни и физички лица кои со својата работа дале посебен придонес за развојот на Академијата во областа на наставно-образовната, научно-истражувачката и другите креативни дејности.

Димензиите и доделувањето на плакета ги утврдува деканатската управа.

Значка

член 17

Значката го содржи грбот на Академијата.

Формата, големината и доделувањето на значката на Академијата ги утврдува деканатската управа.

Ден на Академијата, награди и признанија

член 18

Ден на Академијата е 14 јуни, датум кога е основана Академијата.

член 19

По повод јубилеи и други значајни празници и настани, како и на промоции, Академијата доделува награди и признанија на заслужни правни и физички лица за развојот на Академијата или за постигнат врвен резултат во образовната, научно-истражувачката или апликативна дејност на Академијата.

Поблиските критериуми за наградување и за видот на наградите и признанијата ги утврдува деканатската управа.

II. АВТОНОМИЈА НА АКАДЕМИЈАТА

Содржина на автономијата

член 20

Академијата ја врши својата дејност врз принципот на академската автономија, која се изразува преку интелектуалната слобода на членовите на академската заедница и креативната природа на истражувањето и образованието, како највисоки човечки вредности и способности.

Финансиска слобода

член 21

Финансиската автономија се изразува во:

- самостојно управување и располагање со имотот (во согласност со намената за која е добиен), предметите, паричните средства и другите материјални права за вршење на високообразовната, научно-истражувачката и применувачката дејност;
- донесување на финансиски планови;
- право на стекнување средства и одлучување за нивната намена;
- право за здружување со други високообразовни установи за изведување на активностите;
- право за градење, поседување и користење на добрата потребни за образовни и истражувачки цели;
- право за остварување меѓународна соработка и за членство во меѓународни организации.

Неповредливост на просторот на Академијата

член 22

Просторот на Академијата е неповредлив.

Просторот на Академијата го опфаќа просторот (објекти и земјиште) во кој се остварува дејноста на Академијата и другите придружни објекти, како и просторот наменет за спортски, културни, рекреативни и други активности на питомците, студентите и вработените во Академијата и земјиштето чиј корисник е Академијата.

Заштита на автономијата

член 23

Автономијата на Академијата не може да се нарушува и со:

- неповикано учество во дејноста на Академијата;
- извршување на високообразовна и друга дејност што ги загрозува правата на членовите на академската заедница насочена кон дискриминација на човекот и граѓанинот, свразана со полот, расата, бојата на кожата, националната и етничката припадност, социјалното потекло, политичкото и верското убедување и припадност, имотната и општествената положба.

член 24

Деканот презема мерки за отстранување на причините што довеле до нарушување на автономијата на Академијата.

член 25

Деканот дава согласност за присуство на органите за безбедност на Министерството за одбрана и други државни органи за безбедност во просторот на Академијата, заради обезбедување непречено вршење на дејноста на Академијата и остварување на нејзината улога, цели и задачи и заради отстранување на состојбата на непосредна опасност по животот и здравјето на вработените и имотот на Академијата, настаната од кои било причини.

член 26

Доколку просторот на Академијата се наруши спротивно на одредбите од овој статут, деканот свикува седница на Деканатската управа и ги известува надлежните државни органи.

Мирно решавање на спорите

член 27

Евентуално настанатите спорови меѓу членовите на академската заедница се решаваат со академска толеранција, спогодбено, во заедничките органи, арбитражно и на друг начин на академско разбирање.

Доколку спорот не се разреши на начин утврден во ставот 1 на овој член, деканот формира совет за посредување, кој учествува и помага во разрешувањето на настанатата состојба.

Советот за посредување е составен од три члена од редот на наставно-научните работници вработени во Академијата, а доколку страна во спорот е питомец или студент, еден член во Советот е од редот на студентите.

Советот подготвува извештај, кој го доставува до деканот, кој може да одлучи по него или да го достави до деканатската управа.

Ако деканот, односно деканатската управа, не го прифати извештајот, тогаш деканатската управа формира арбитража.

Арбитражата е составена од три члена од редот на наставно-научните работници вработени во Академијата, а доколку страна во спорот е питомец или студент, еден член во Советот е од редот на студентите.

Одлуката на арбитражата за настанатиот спор е задолжителна за страните помеѓу кои настанал спорот.

При решавањето на споровите не може да се попречува редовното извршување на дејноста на Академијата. Во спротивно, деканот свикува вонредна седница на деканатската управа заради преземање соодветни мерки за спречување, односно за отстранување на последиците предизвикани од настанатата состојба.

III. ЈАВНОСТ ВО РАБОТАТА

член 28

Работата на Академијата е јавна.

По исклучок, кога на седниците на органите на Академијата се расправа за прашања кои претставуваат класифицирана информација, со одлука на органот на управувањето, јавноста може да биде изземена.

член 29

За актуелноста во работата, Академијата ја известува јавноста преку својата веб-страница, дневниот печат, радиото и телевизијата.

член 30

Деканот на Академијата, а во негово отсуство продеканот овластен од деканот или друго лице овластено од деканот, даваат јавни известувања или известувања преку радиото, телевизијата, печатот или други видови информирање, по прашања кои се однесуваат на работата на Академијата.

Класифицирана информација

член 31

За класифицирана информација на Академијата се сметаат документи и податоци што се утврдени со посебна одлука на деканатската управа или врз основа на закон.

Во рамките на својата дејност, покрај став 1 од овој член, во меѓусебните односи со Министерството за одбрана, државните институции и други правни и физички лица во Република Македонија, како и во меѓународната соработка, Академијата постапува согласно прописите за класифицирани информации.

член 32

Академијата ги чува како тајни документите и податоците што надлежен орган ги прогласил за класифицирана информација и кои му ги доставил како доверливи, а се од областа на одбраната, документи од меѓународната соработка, ако се означени како класифицирана информација, а се од посебно општествено-економско значење во согласност со закон.

член 33

Деканот или лице овластено од него може да им ги соопшти документите и податоците што се сметаат за класифицирана информација на други овластени лица.

IV. ДЕЈНОСТ НА АКАДЕМИЈАТА

член 34

Во рамките на својата дејност, Академијата:

- врши високообразовна и научно-истражувачка дејност во областа на одбраната како поширока научна област на општествените науки, посебно во делот на воените и воено-техничките науки, управувањето со кризи и заштитата и спасувањето;
- врши применувачка високостручна дејност;
- организира и реализира студии од прв, втор и трет циклус и стручни студии;
- организира и реализира стручно оспособување и усовршување на лица со завршен прв циклус на студии за потребите на Армијата;
- организира различни програми на стручно, односно професионално усовршување од областа на одбраната, воените и военотехнички науки и од областа на управување со кризи и заштита и спасување;
- во рамките на единствениот библиотечно-информациски систем на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, ја организира работата на библиотеката и организира библиотечно-информациска и документациона дејност;
- издава дипломи, уверенија и други документи за завршени студии и други видови на образование, според условите утврдени во овој статут;
- презема и предлага мерки за унапредување и заштита на стандардот на питомците, студентите, слушателите и вработените;
- соработува со Министерството за одбрана, Генералштабот на Армијата, Министерството за образование и наука, универзитетите, факултетите и други високообразовни институции, Центарот за управување со кризи, Дирекцијата за заштита и спасување, претпријатија, установи и здруженија во земјата и странство, заради унапредување на образовниот процес и научно-истражувачката дејност;
- врши издавачка дејност, во чии рамки: издава учебници и други учебни помагала, публикации, научни и стручни монографии и слично;
- организира научни и стручни собири;
- остварува меѓународна соработка со странски високообразовни установи;
- врши други работи во рамките на дејноста на Академијата во согласност со закон.

член 35

За престанок на Академијата соодветно се применуваат одредбите за престанок на високообразовни установи од Законот за високото образование.

V. ВНАТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЈА И ОРГАНИ НА АКАДЕМИЈАТА

Организациска структура

член 36

На Академијата постојат следните основни организациски единици:

- Сектор за настава и научно-истражувачка работа (во натамошниот текст: НИР);
- Сектор за втор и трет циклус на студии и стручно и професионално усовршување;
- Стручна и административна служба.

Сектор за настава и НИР

член 37

Во составот на секторот за настава и НИР се следните внатрешни организациски единици:

- Катедра за воени науки и вештини;

- Катедра за воена логистика;
 - Катедра за природни и воено-технички науки;
 - Катедра за општествени науки;
 - Катедра за безбедност и кризен менаџмент, заштита и спасување.
- Со секторот раководи продеканот за настава и научно-истражувачка работа.

член 38

Катедрата е основна наставно-научна организациска единица што ја сочинуваат наставници и соработници од иста или сродна научна област на Академијата.

Во работата на катедрата може да учествуваат и питомци и студенти без право на одлучување.

Одлука за основање и укинување на катедра донесува наставно-научниот совет.

Катедрите во рамките на своите надлежности:

1. соработуваат при подготвувањето на студиските програми и програмите за истражувачка работа;
2. остваруваат наставнообразовна и научно-истражувачка дејност;
3. се занимаваат со научно-истражувачката дејност, посебно со фундаменталните истражувања, развиваат научни дисциплини на кои се темелат студиските програми и научни дисциплини со сродни или интердисциплинарни поврзани области;
4. ги разгледуваат прашањата и проблемите кои настануваат при изведувањето на студиските програми и ја насочуваат и усогласуваат високообразовната и научно-истражувачката работа;
5. се грижат за пренесување на научно-истражувачките достигнувања и новите знаења во наставно-образовниот процес и за нивно вклучување во студиските програми во трите циклуса на студии;
6. развиваат современи педагошки методи во образовниот процес;
7. се грижат за стручното и научното усовршување на наставниците и соработниците;
8. предлагаат теми за дипломски и магистерски работи;
9. предлагаат учебници, учебни помагала и стручна литература.

член 39

Катедра може да се формира ако има најмалку три наставника со научен назив доктор на науки, односно два наставника од редот на предавачите, односно вишите предавачи.

член 40

Катедрите се основаат, припојуваат и делат во согласност со потребите на наставнообразовната и научно-истражувачката работа.

член 41

Со катедрата раководи раководител на катедрата кој се избира од редот на вработените наставници во катедрата.

член 42

Раководителот на катедрата:

- ја организира и ја води работата на катедрата;
- ги свикува и ги води состаноците на катедрата;
- се грижи за редовно изведување на наставнообразовната и на научно-истражувачката работа од областа на катедрата;
- ги извршува одлуките на органите на Академијата кои се однесуваат на работата на катедрата;
- ги известува органите на Академијата за работата на катедрата;
- врши и други работи доверени од страна на органите на Академијата.

член 43

Во рамките на катедрите, за потребите на наставнообразовната и на научно-истражувачката работа, се формираат кабинети и лаборатории.

Сектор за втор и трет циклус на студии и стручно и професионално усовршување

член 44

Во состав на секторот за втор и трет циклус на студии и стручно и професионално усовршување влегуваат следниве организациски единици:

- Одделение за втор и трет циклус на студии и специјалистички стручни студии;
- Одделение за стручно и професионално усовршување;
- Одделението за напредни образовни технологии и симулациска поддршка.

член 45

Со секторот раководи раководител на секторот кој се избира од редот на редовно вработените наставници во Академијата.

На предлог на деканот, раководителот на секторот го избира наставно-научниот совет со гласање.

член 46

Одделението за втор и трет циклус на студии и специјалистички стручни студии ги врши следните работи:

- се грижи за реализацијата на наставата, студиските програми, програмите на истражувачката работа и плановите за работа на слушателите од втор и трет циклус на студии и на слушателите на специјалистичките стручни студии;
 - води евиденција, врши повикување и известување на слушателите во врска со школувањето и нивните обврски на овие студии;
 - се грижи за редот и дисциплината на слушателите на специјалистичките стручни студии;
 - се грижи за обезбедување со студиски и други средства неопходни за работа на слушателите на специјалистичките стручни студии;
 - во соработка со катедрата за воени науки и вештини организира и реализира студиски патувања и теренска настава за слушателите на специјалистичките стручни студии;
- Лицата вработени во Одделението за втор и трет циклус на студии и специјалистички стручни студии се воедно и наставници, односно соработници.

член 47

Одделението за стручно и професионално усовршување ги врши особено следните работи:

- се грижи за реализацијата на наставата, студиските програми и плановите за работа на слушателите за стручно и професионално усовршување;
- води евиденција, врши повикување и известување на слушателите во врска со школувањето и нивните обврски;
- се грижи за редот и дисциплината на слушателите за стручно и професионално усовршување;
- се грижи за обезбедување со студиски и други средства неопходни за работа на слушателите за стручно и професионално усовршување;
- во соработка со катедрата за воени науки и вештини организира и реализира студиски патувања и теренска настава за слушателите на стручното и професионално усовршување;

Лицата вработени во Одделението за стручно и професионално усовршување се воедно и наставници, односно соработници.

член 48

Одделението за напредни образовни технологии и симулациска поддршка ги врши особено следните работи:

- обезбедува примена на компјутерската техника, телекомуникациските средства и компјутерските мрежи (интерни–интранет и глобални–интернет) во функција на обезбедување компјутерски потпомогнато учење и симулациската поддршка во образованието и обуката на питомците, студентите и слушателите на Академијата;

- врши одржување и обезбедува тековна функционална подготвеност на компјутерските инсталации и софтверот потребен за изведување на наставниот процес.

- го следи развојот на овие технологии и преку нивна примена создава реалистичка и високостимулирачка средина за обука од областа на тактиката, организацијата на штабната работа, планирањето операции и решавањето проблеми од областа на кризниот менџмент и заштитата и спасувањето;

Лицата вработени во Одделението за напредни образовни технологии и симулациска поддршка се воени инаставници, односно соработници.

Стручна и административна служба

член 49

Во состав на стручната и административна служба влегуваат следниве организационски единици:

- Одделение за планирање, административни и студентски работи;
- Одделение за поддршка.

член 50

Стручната и административна служба врши кадровски, управно-правни, студентски, материјално-финансиски, административно-технички, логистички, помошни и други работи кои произлегуваат од дејноста на Академијата.

Во вршењето на дејностите од став 1 на овој член стручната и административна служба тесно соработува со соодветните органи во Министерството и Генералштабот на Армијата.

член 51

Со стручната и административна служба раководи секретар на Академијата.

член 52

За секретар може да биде избрано лице со завршен правен факултет и петгодишно работно искуство во струката по дипломирањето.

член 53

Секретарот на Академијата:

- се грижи за подготвување и обработка на материјалите за седниците на наставно-научниот совет и на деканатската управа, како и за подготвување на одлуките и општите акти што ги донесуваат овие органи;

- по овластување на деканот ја застапува Академијата во правните работи;

- се грижи за исполнување и извршување на обврските на Академијата во соработката на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, со соодветните државни органи и тела, надлежни за работите на образованието и науката;

- се грижи, во рамките на своите овластувања, за остварување на соработката на Академијата со универзитетите во земјата и во странство;

- се грижи за уредноста и ажурноста во работата по предметите и подготвувањето на другите материјали и за таа цел свикнува и раководи со работните состаноци на стручната служба;

- го следи извршувањето на одлуките и заклучоците на органите на Академијата и ги извесува за тоа.

член 54

Секретарот е самостоен во работата од својот делокруг и во вршењето на своите права и должности е одговорен пред деканот и пред деканатската управа.

член 55

Одделението за планирање административни и студентски работи врши:

- изработка и анализа на годишните и месечните планови за работа на Академијата, подготвува и предлага решенија за организацијата на редот, дисциплината, внатрешната служба, обезбедувањето на луѓето, објектите и материјалните средства; ја планира военостручната обука на постојаниот состав; учествува во организацијата на свечености, прослави и посети на делегации;

- кадровски и други работи кои произлегуваат од дејноста на Академијата, а особено: ја устројува, чува и води персоналната евиденција и документација за вработените во Академијата, води евиденција на старешините и цивилните лица и ги подготвува листите и предлозите за поставување на формациски места и нивно разрешување; ги разрешува статусните прашања на вработените, ги врши персоналните работи во врска со старешинскиот состав на школување во Академијата и врши други работи од делокругот на кадровската дејност за потребите на Академијата;

- управно-правни работи кои произлегуваат од дејноста на Академијата, а особено: изработува правни акти на Академијата, ги врши работите во врска со застапувањето на Академијата пред надлежните судски и управни органи; ги води записниците од седниците на управата на Академијата и наставно-научниот совет; подготвува правни акти со кои се регулира приемот и отпуштањето од школувањето на питомците, студентите и слушателите за стручно оспособување и усовршување, врши и други правни работи, а особено правната регулатива од областа на образованието и научно-истражувачката работа за потребите на Академијата;

- студентски работи кои произлегуваат од дејноста на Академијата, а особено: ја устројува, чува и води евиденцијата и документацијата за питомците, студентите и слушателите за стручно оспособување и усовршување во Академијата; ги разрешува статусните прашања на питомците, студентите и слушателите за стручно оспособување и усовршување во Академијата; подготвува и издава дипломи, уверенија, потврди и други акти во врска со школувањето на питомците, студентите и слушателите за стручно оспособување и усовршување и врши други работи од делокругот на студентската служба за потребите на Академијата;

- канцелариско работење низ прием, прегледување и распоредување на актите заведување на актите, доставување на актите во работа, административно-техничко обработување на актите, испраќање на актите, разведување и класифицирање на актите, одлагање на завршените акти во писарницата;

- архивско работење низ одбирање на архивската граѓа од документарниот материјал, средување на архивската граѓа и документарен материјал, евидентирање на архивската граѓа, попишување на документарниот материјал на кого му изминал рокот за чување, уништување на предложениот документарен материјал, сместување, чување заштита и обезбедување на документарниот материјал и архивската граѓа во соодветен простор со стандардна опрема и предавање на архивската граѓа на трајно чување;

- обезбедува функционирање на системот на врски во Академијата и набавка на нови телекомуникациски и информациски средства;

- планира набавки на канцелариски и наставни материјални средства и нивна дистрибуција по корисниците,

- врши и други работи од својот делокруг за потребите на Академијата.

член 56

Одделението за поддршка врши:

- логистичката поддршка на Академијата низ снабдување со класи и материјали, услуги, одржување, движење и транспорт, медицинска поддршка, ветеринарна поддршка

и тековно и инвестиционо одржување на инфраструктурата на Академијата, во согласност со упатството за логистичка поддршка на командите и единците на Армијата.

- планирање, организирање и реализирање на материјално-финансиското работење на Академијата;

- исплата на финансиските обврски; ги извршува функциите и задачите од материјалното и финансиското работење;

- водење на евиденцијата за примените материјални средства; ги реализира исплатите на припадниците на Академијата и други финансиски работи; врши готовински исплати за наведените средства за потребите на Академијата; сочинува и доставува редовни и вонредни барања и извештаи за подигање, трошење и правдање на паричните средства;

- водење и други материјални и финансиски документи за материјално и финансиско работење во Академијата.

член 57

Во рамките на одделението за поддршка се наоѓаат библиотеката и копирицата на Академијата.

Библиотека

член 58

Библиотеката на Академијата учествува и дава свој придонес во креирањето на политиката на библиотечното работење во рамките на интегрираниот библиотечен систем на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип.

Во библиотеката се прибираат, обработуваат и се чуваат монографиите, периодичните публикации, збирки, касети, карти, зборници, основна и дополнителна литература за настава и испити и др.

Библиотеката ја распоредува научната, студиската и стручната литература и на наставно-научните кадри, соработниците, питомците, студентите и слушателите и изработува библиографија на високообразовните наставници и научните работници.

член 59

Надлежностите, организациската поставеност и меѓусебните односи на основните организациски единици во Академијата, се уредуваат со овој статут и со правилникот за систематизација на работните места на Академијата, освен питомечката единица која се уредува со актот за организација и формација на Армијата.

VI. ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ НА АКАДЕМИЈАТА

Органи на Академијата

член 60

Органи на Академијата се:

- Наставно-научен совет;
- Деканатска управа и
- Декан.

Наставно-научен совет

член 61

Наставно-научниот совет е стручен орган на Академијата.

Наставно-научниот совет го сочинуваат, редовните и вонредните професори и доцентите вработени во Воената академија. Во Наставно-научниот совет по еден претставник избираат питомците, еден претставник студентите и еден претставник слушателите на специјалистичките стручни студии за командни и штабни должности.

Претставниците на питомците и студентите се избираат со мандат од две години, а претставникот на слушателите на специјалистичките стручни студии за командни и штабни должности се избира со мандат од една година.

Лицата кои се во работен однос во Министерството, а се избрани во наставно-научно, научно и наставно звање, на Академијата, имаат статус на наставник.

На седниците на наставно-научниот совет по потреба можат да бидат повикани и други лица, без статус на член и без право на одлучување.

член 62

Седниците на наставно-научниот совет ги свикува и со нив раководи деканот.

Во отсуство на деканот, со седниците на наставно-научниот совет раководи прореканот за настава.

член 63

Наставно-научниот совет ги врши следните работи:

- донесува Статут на Академијата по претходна согласност од министерот за одбрана;
- по претходна согласност од министерот за одбрана, донесува студиски програми од прв и втор циклус на студии и студиски програми за стручно оспособување и усовршување и други програми за стручно и професионално усовршување. Студиските програми Наставно-научниот совет ги поднесува на потврдување на Сенатот на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип, пред нивно доставување на согласност во Владата на Република Македонија;
- донесува четиригодишна програма за развој и годишна програма за работа;
- утврдува еден или повеќе кандидати за декан и му ги предлага на министерот за одбрана;
- избира прорекани;
- му предлага студиски програми на министерот за одбрана;
- донесува програма за научно-истражувачка работа;
- врши избор во наставно-научни звања доцент, вонреден професор и во наставни звања;
- предлага број на студенти кои се запишуваат на прва година на студии;
- до министерот за одбрана доставува предлог за конкурсот за запишување студенти на докторски студии на Академијата;
- на деканатската управа ѝ предлага мерки за создавање и усовршување на наставно-научниот подмладок и за работа со особено успешни и талентирани студенти;
- на деканатската управа ѝ предлага мерки и одлучува за унапредување на наставната, научно-истражувачката и применувачката работа и за компјутерската мрежа;
- избира секретар на Академијата во согласност со овој статут;
- ги избира членовите на комисијата за самоевалуација и донесува упатство за евалуација на Академијата;
- одлучува за придружно членство на Академијата;
- одлучува за библиотеката, за библиотечно-информацискиот систем и за остварувањето на библиотечно-информациската и документациона дејност, во согласност со овој статут;
- одлучува за организирање на собири, симпозиуми, советувања и слично;
- одлучува за остварувањето на меѓународната соработка согласно овој статут;
- одлучува како второстепен орган по одлуките на деканот и другите органи на Академијата;
- врши и други работи утврдени со Законот за Воената академија и овој статут.

член 64

Наставно-научниот совет полноважно одлучува доколку на седницата присуствуваат повеќе од половината од вкупниот број негови членови, а одлуките ги донесува со мнозинство гласови од присутните членови.

При изборот во наставно-научни, научни и наставни звања не учествуваат претставниците на питомците, студентите и на слушателите на специјалистичките стручни студии за командни и штабни должности.

За работите од член 63, став 1, алинеите 1, 4, 5, 6 и 8, наставно-научниот совет може полноважно да одлучува доколку се присутни две третини од вкупниот број негови членови, а одлуката се смета за донесена ако за неа гласало мнозинството од присутните членови на советот.

Работењето на наставно-научниот совет се регулира со деловник кој го донесува советот со двотретинско мнозинство од вкупниот број на членови.

Деканатска управа

член 65

Деканатската управа, е орган на управување на Академијата и може да има најмалку 5 а најмногу 11 члена.

Деканатската управа, ја сочинуваат деканот, продеканите и раководителите на внатрешните наставно-научни, научни, односно наставни организациони единици определени со овој статут и по еден претставник на питомците, студентите и слушателите на специјалистичките стручни студии, избрани од студентската организација.

член 66

Деканатската управа, во рамките на својата надлежност:

- се грижи за остварување на дејноста и развој на Академијата, со пошироката општествена заедница и државните органи;
- донесува акти и го следи нивното извршување, освен актите кои согласно Законот за Воената академија и овој статут се во надлежност на наставно-научниот совет;
- го усвојува финансискиот план и донесува завршна сметка (финансов годишен извештај) во рамките на единствениот финансиски план на Академијата и консолидираната завршна сметка на Академијата;
- му предлага на наставно-научниот совет на Академијата правилник за висината на надоместоците на надворешните соработници;
- му предлага на министерот за одбрана измена или проширување на дејноста во согласност со Законот за Воената академија и Законот за високото образование;
- ги подготвува и предлага актите и материјалите за прашања за кои одлучува наставно-научниот совет и деканот;
- врши и други работи определени со овој статут.

член 67

Деканатската управа, ја свикува и со седниците претседава деканот.

Деканатската управа може да работи доколку на седницата се присутни повеќе од половината членови.

Одлуките се сметаат донесени доколку за нив гласале повеќе од половината присутни членови на управата.

Претставниците на питомците и на студентите, односно слушателите присуствуваат на седниците на деканатската управа само кога се расправа за прашања од интерес на питомците, студентите, односно слушателите.

Работењето на управата се регулира со деловник кој го донесува управата со двотретинско мнозинство од вкупниот број членови.

Декан

член 68

Деканот е раководен орган на Академијата.

Деканот ја претставува Академијата во земјата и во странство, во согласност со овој статут.

член 69

Деканот, во рамките на вршењето на својата раководна функција:

- ги извршува одлуките и заклучоците на деканската управа и наставно-научниот совет;
 - се грижи за усогласено вршење на високообразовната, научно-истражувачката и применувачката дејност;
 - ги свикува седниците на наставно-научниот совет, го предлага дневниот ред и претседава со нив;
 - ги подготвува и предлага актите и материјалите за прашања за кои одлучува деканатската управа;
 - на наставно-научниот совет му поднесува предлози на одлуки и заклучоци за прашањата чие разгледување и решавање е во негова надлежност;
 - ги утврдува работните места на Академијата;
 - распишува конкурс за избор на лица избрани во наставно-научни, научни и наставни звања, шест месеци пред истекот на времето за кое се избрани;
 - ги промовира дипломираните питомци и студенти и доделува награди;
 - го пропишува работното време, безбедноста, дисциплината, редот и внатрешната служба во Академијата;
 - го пропишува системот на планирање, контрола, анализа и известување во Академијата;
 - склучува договори во името на Академијата;
 - ја уредува постапката за доделување на плакета, амблем и значка на Академијата;
 - управува со имотот на Академијата и се грижи за неговото одржување;
 - иницира соработка со сродни установи во земјата и во странство;
 - врши и други работи согласно со Законот за Воената академија и овој статут.
- Деканот е самостоен во вршењето на работите од својата надлежност.

член 70

Деканот, најмалку еднаш во годината, до наставно-научниот совет и до министерот за одбрана поднесува извештај за својата работа.

Избор на декан

член 71

Деканот се избира од страна на министерот за одбрана на предлог на наставно-научниот совет, од редот на воени старешини избрани во наставно-научно звање редовен или вонреден професор, а доколку нема кандидати во овие звања и од редот на доцентите на Академијата, на начин утврден со овој статут.

Деканот на Академијата се избира за време од четири години, со право на уште еден избор, на начин утврден со овој статут.

член 72

Наставно-научниот совет, со гласање, утврдува најмалку еден кандидат за декан и предлогот за избор го доставува на министерот за одбрана.

За утврдување кандидат, односно кандидати за избор на декан, наставно-научниот совет може полноправно да одлучува доколку се присутни две третини од вкупниот број негови членови.

Утврден е оној кандидат, односно кандидати што добиле мнозинство од присутните членови на наставно-научниот совет.

член 73

Постапката за избор на декан започнува најдоцна шест месеци пред истекот на мандатот на деканот, по претходно распишан интерен конкурс.

Наставно-научниот совет донесува одлука за започнување на постапката и на истата седница формира изборна комисија, составена од три члена.

Секој редовен и вонреден професор, а доколку нема кандидати во овие звања и доцент на Академијата, може да се пријави за кандидат за декан во рок од триесет дена по донесувањето на одлуката од став 2 на овој член.

Предлог за кандидат, односно кандидати за декан може да достават и внатрешните организациски единици (катедра, сектор за втор и трет циклус на студии и стручно и професионално усовршување, институт и сл.).

Пријавените, односно предложените кандидати до изборната комисија доставуваат пријава и програма за работа за мандатниот период.

Изборната комисија ги доставува пријавите и програмите на кандидатите за декан до членовите на наставно-научниот совет, и најдоцна до три дена од денот на нивното поднесување, спроведува гласање и објавува резултати.

член 74

Ако при гласањето, во првиот круг, не биде утврден кандидат, односно кандидати за декан, гласањето се повторува уште еднаш, но само за кандидатите што добиле најмалку една третина гласови од вкупниот број членови на наставно-научниот совет. Ако и при повторното гласање не се утврди кандидат, односно кандидати за декан, целата постапка се повторува.

Ако за утврдување кандидат за декан има предложено само еден кандидат и ако при гласањето во првиот круг тој не го добие потребното мнозинство гласови, целата постапка се повторува.

При повторната постапка не учествуваат кандидатите за декан од претходната постапка.

Разрешување на декан

член 75

Деканот се разрешува во следните случаи:

- ако тоа сам го побара;
- ако ги исполни условите за пензија;
- ако поради издржување казна затвор е отсутен најмалку една година и
- во други случаи утврдени со закон и со овој статут.

Ако деканот е разрешен, до изборот на нов декан, министерот за одбрана назначува в.д. декан, со мандат до шест месеци.

Одредбата од ставот 2 на овој член се применува и кога мандатот на деканот претанал во други случаи утврдени со закон и со овој статут.

Во постапка за разрешување на деканот, наставно-научниот совет одлучува на ист начин како и за утврдување предлог-кандидат, односно кандидати за декан.

Продекани

член 76

Академијата има два продекани:

- за настава и научно-истражувачка работа, и
- за финансии, инвестиции и меѓународна соработка.

Избор и разрешување на продекани

член 77

Продеканите ги избира наставно-научниот совет на предлог на новоизбраниот декан.

Продеканите се избираат од редот на редовните и вонредните професори и доцентите, со мандат од четири години и право на уште еден избор, под услови утврдени со овој статут.

Продеканите вршат работни задачи што ќе им ги определи деканот за области од дејноста на Академијата (високообразовна дејност, научно-истражувачка дејност, финансии и сл.).

За својата работа продеканите одговараат пред наставно-научниот совет и пред деканот.

член 78

Постапката за избор на продекани се поведува најдоцна 30 дена по изборот на новиот декан.

Предложените кандидати за продекани доставуваат програми за работа за мандатниот период.

Предлог на листа за избор на продекани од предложените кандидати утврдува деканатската управа со јавно гласање.

член 79

Продеканите ги избира наставно-научниот совет со гласање.

При постоење на еден кандидат за продекан гласањето се спроведува во еден круг.

Ако има два или повеќе кандидати за едно продеканско место гласањето може да се спроведе во еден или во два круга.

Ако при гласањето во првиот круг не биде избран ниту еден од предложените кандидати за продекан гласањето се повторува уште еднаш но само за двајца кандидати кои во првиот круг се наоѓаат на првите две места според бројот на добиените гласови од присутните членови на наставно-научниот совет.

Ако во првиот круг на прво место се најдат повеќе од двајца кандидати со ист број гласови, за нив се врши прегласување во рамките на првиот круг.

Ако во првиот круг на второ место се најдат двајца или повеќе кандидати со ист број на гласови, за нив се врши прегласување во рамките на првиот круг.

За избран се смета кандидатот за продекан кој добил мнозинство гласови од вкупниот број на членови на наставно-научниот совет.

Ако за избор на продекан е предложен само еден кандидат и ако при гласањето во првиот круг не го добие потребното мнозинство на гласови, целата изборна постапка се повторува.

Во повторната постапка за избор на продекани не учествуваат кандидатите за продекани кои биле предложени за избор во претходната постапка, за кои изборот за продекани не бил успешен.

Продеканите стапуваат на функција веднаш по изборот.

член 80

На предлог на деканот, наставно-научниот совет врши разрешување на некој од продеканите во случај ако тој со своето работење битно го нарушил работењето во Академијата, ја злоупотребил својата функција, несовесно ја извршувал функцијата на која е избран и покажал неспособност за вршење на доверените задачи.

VII. ВИСОКООБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Општи одредби

член 81

На Академијата се организираат студии во три циклуса - степени во согласност со Болоњската декларација.

По завршувањето на студиите од став 1 на овој член, лицето се стекнува со соодветна квалификација, согласно со националната и со европската рамка на квалификации на високото образование.

член 82

Студиите на Академијата се остваруваат врз основа на акредитирани студиски програми и според правилата за студирање засновани на европскиот систем на пренос на акумулација на поени (ECTS - European Credit Transfer and Accumulation System).

член 83

Бројот на стекнати ЕКТС кредити/поени претставува квантитативна мерка на работни активности неопходни за успешно завршување на студиите од соодветниот предмет.

Студии

член 84

На Академијата се остваруваат студии од прв, втор и трет циклус и стручни студии.

На Академијата се остварува и стручно оспособување и усовршување на лица со завршен прв циклус на студии за потребите на Армијата.

На Академијата се организираат и различни програми на стручно односно професионално усовршување.

Прв циклус на студии

член 85

На прв циклус студии на Академијата може да се запише лице кое положило државна матура или меѓународна матура и ги исполнило условите за запишување на студии од Законот за Воената академија, овој статут и Правилникот за запишување на Воената академија.

Право на упис на прв циклус на студии можат да имаат и лицата кои положиле училишна матура во гимназиско образование или завршен испит по завршено соодветно стручно средно образование со четиригодишно траење и кои ги исполнуваат условите за запишување на студии од Законот за Воена академија и овој статут.

Стручно оспособување и усовршување

член 86

На Академијата се остварува и стручно оспособување и усовршување на лица за офицери за службите и за родот авијација во Армијата.

На стручно оспособување и усовршување може да се запише лице со завршен прв циклус на студии и кое ги исполнило условите пропишани со Законот за Воената академија, овој статут и Правилникот за запишување на Воената академија.

Лицето запишано на стручно оспособување и усовршување за офицер за потребите на Армијата има статус на слушател.

Стручното оспособување и усовршување од ставот 1 на овој член се изведува во траење до една година.

Стручното оспособување и усовршување ги оспособува лицата за вработување на одредени стручни работни места за офицери во службите или родот авијација на Армијата.

Лицето кое го завршило стручното оспособување и усовршување од ставот 1 на овој член се произведува во чин потпоручник од соодветната служба или родот авијација на Армијата.

Стручно односно професионално усовршување

член 87

На Академијата се остварува и стручно односно професионално усовршување на офицери за определени должности во Армијата.

На стручно односно професионално усовршување може да се запише офицер, односно резервен офицер што ги исполнува условите пропишани со Правилникот за запишување на Академијата.

Лицето запишано на стручно односно професионално усовршување за потребите на Армијата има статус на слушател.

Стручното односно професионално усовршување од ставот 1 на овој член се изведува во траење до три месеци.

Стручното односно професионално усовршување ги оспособува слушателите за извршување на соодветни должности во Армијата.

Втор циклус на студии

член 88

Студиите на Академијата од втор циклус се организираат како студии и како специјалистички стручни студии.

член 89

На студиски програми од втор циклус на студии, односно на специјалистички стручни студии на Академијата може да се запише лице кое завршило соодветни студиски програми од прв циклус и кое ги исполнило условите од Законот за Воена академија, овој статут и Правилникот за запишување на Академијата.

Академијата утврдува кои студии се соодветни за запишување на одделни студиски програми од втор циклус, односно на специјалистички стручни студии на Академијата, како и ги утврдува условите за запишување на кандидатите кои имаат завршено други студиски програми.

член 90

Студиите од вториот циклус на Академијата траат една година и со нивното завршување се стекнуваат 60 ЕКТС кредити. Овие студии можат да траат и подолго доколку тоа е во согласност со меѓународно прифатените стандарди за даден профил.

Вкупниот број на кредити кои се стекнуваат на првиот и вториот циклус на универзитетските студии изнесува најмалку 300 ЕКТС кредити.

Лицето кое ги завршило студиите од ставот 1 на овој член со вкупно 300 ЕКТС кредити се стекнува со научен назив – магистер.

Во меѓународна употреба и дипломата на англиски јазик, научниот назив по завршување на вториот циклус на студии е master.

член 91

Специјалистичките стручни студии на Академијата се организираат за оспособување на кандидатите за извршување на командни и штабни должности во Армијата.

Специјалистичките стручни студии траат до една година и со нивното завршување се стекнуваат 40 ЕКТС кредити.

Вкупниот број на кредити кои се стекнуваат на првиот циклус на универзитетските студии и специјалистичките стручни студии изнесува најмалку 280 ЕКТС кредити.

Лицето кое ги завршило студиите од ставот 2 на овој член со вкупно 280 ЕКТС кредити се стекнува со научен назив – специјалист за командни и штабни должности.

Постапка за пријава, оценка и одбрана на стручно-специјалистички, односно на магистерски труд

член 92

Стручно-специјалистичкиот труд е самостојна стручна работа со која се систематизираат постојните стручни знаења и се придонесува за решавање на проблеми од практиката.

Магистерскиот труд е резултат на самостојна работа на студентот, со кој се систематизираат постојните научни знаења и се придонесува за нивниот натамошен развој.

член 93

На предлог на деканатската управа, наставно-научниот совет на Академијата формира наставно-научен колегиум, односно комисија за втор циклус на студии од наставниците коишто реализираат настава на вториот циклус на студии.

Составот, надлежностите и начинот на работа на наставно-научниот колегиум, односно комисија за втор циклус на студии се утврдува со актот за формирање.

член 94

Пријавата за изработување на стручно-специјалистичкиот, односно магистерскиот труд се поднесува до наставно-научниот совет, по претходно дадено позитивно мислење на наставно-научниот колегиум, односно од комисијата за втор циклус, по положувањето на предвидените испити.

Пријавата содржи: наслов на темата, образложение за стручната, односно за научната оправданост на темата, план за работа и преглед на литературата.

По предлог на наставно-научниот колегиум, односно на комисијата за втор циклус, насловот на темата се определува во рамките на научната област на која се изведуваат стручно-специјалистичките, односно магистерските студии, а го потврдува наставно-научниот совет.

Насловот на темата може да биде предложен и од кандидатот во договор со менторот.

член 95

Одлука за определување на менторот, по предлог на наставно-научниот колегиум, односно од комисијата за втор циклус, доенсува наставно-научниот совет.

Менторот се определува од наставно-научните и научните работници од потесната научна област, односно воена вештина од која е пријавен трудот.

По образложено барање на кандидатот или менторот, наставно-научниот совет може да донесе одлука за промена на менторот.

член 96

Насловот на прифатениот стручно-специјалистички, односно магистерски труд се објавува во билтенот и веб-страницата на Академијата, на македонски и на англиски јазик.

член 97

По завршувањето на менторската фаза, односно по изработката на трудот, студентот доставува пет примероци од стручно-специјалистичкиот, односно магистерскиот труд, со барање да му се формира комисија за одбрана.

По образложен предлог на менторот за завршена менторска фаза, наставно-научниот совет формира комисија од три члена за оценка на стручниот, односно магистерскиот труд, најдоцна 45 дена од денот на донесувањето на трудот.

Комисијата за оценка на стручниот, односно магистерскиот труд го прегледува трудот и на студентот писмено му ги доставува евентуалните забелешки, најдоцна три месеци од денот на предавањето на трудот.

Комисијата може да му го врати трудот на кандидатот со забелешките најмногу два пати и да му определи, во рок од најмногу три месеци, да постапи по нив.

член 98

Студентот брани стручно-специјалистички труд најдоцна шест месеци од денот на одобрувањето на темата на трудот.

Студентот брани магистерски труд најдоцна една година од денот на одобрувањето на темата на трудот.

По барање на студентот, наставно-научниот совет може да одобри продолжување на рокот за одбрана на стручно-специјалистичкиот, односно магистерскиот труд, за времето додека траеле причините за спреченост за работа на стручниот, односно магистерскиот труд.

По истекот на рокот од став 3 на овој член, студентот губи право да го брани пријавениот стручно-специјалистички, односно магистерски труд.

член 99

Комисијата изготвува извештај во која дава оценка и образложение на трудот, најдоцна во рок од три месеци од денот на предавањето на трудот.

Извештајот се доставува до наставно-научниот совет.

По усвојувањето на извештајот, наставно научниот совет формира комисија за одбрана и го определува денот на одбраната, најдоцна 15 дена од прифаќањето на извештајот.

Членовите на комисијата за оценка на стручно-специјалистичкиот, односно магистерскиот труд можат да бидат и членови на комисијата за одбрана.

Кандидатот писмено се известува за денот на одбраната.

член 100

Одбраната на трудот е јавна и се објавува на огласната табла на Академијата, најмалку седум дена пред денот на одбраната.

член 101

По завршувањето на одбраната на трудот, комисијата за одбрана на трудот јавно ја соопштува оценката на одбраната на стручно-специјалистичкиот, односно магистерскиот труд.

Оценувањето се врши со две описни оценки: го одбранил стручно-специјалистичкиот, односно магистерскиот труд или не го одбранил стручно-специјалистичкиот, односно магистерскиот труд.

член 102

За текот на одбраната се води записник во кој се внесува оценката од член 101 од овој статут.

Записникот од став 1 на овој член го потпишуваат членовите на комисијата за одбрана.

Трет циклус на универзитетски студии – докторски студии

член 103

Периодот за студирање и истражување се смета за завршен со успешна одбрана на докторска дисертација, вклучувајќи ги резултатите од истражувањето објавени во

индексирани списанија. Рокот за предавање на дисертацијата на преглед е најдоцна кога ќе измине периодот кој е двапати подолг од периодот на траењето на докторските студии.

Студиската програма на докторски студии се состои од предавања, истражувања и изработка на докторска дисертација. Предавањата траат најмногу една третина од времето предвидено со студиската програма.

Изборот на рецензентската комисија за одбрана на докторската дисертација на предлог на носителот на студиската програма, го врши наставно-научниот совет.

Кандидатите на трет циклус на студии се сметаат како студенти на докторски студии, но и како истражувачи на почетно ниво.

Стручен совет за докторски студии

член 104

На предлог на декантската управа, наставно-научниот совет на Академијата формира стручен совет за докторски студии.

Стручниот совет за докторски студии се формира од наставниците коишто реализираат настава на вториот и третиот циклус на универзитетски студии.

Стручниот совет за докторски студии:

- на наставно-научниот совет му предлага студиски програми за докторски студии на Академијата;

- до Наставно-научниот совет доставува предлог за конкурсот за запишување студенти на докторски студии на Академијата;

- се грижи за осигурување на квалитетот на докторските студии;

- се грижи за остварување на постојните и поттикнување на нови докторски студии.

Составот, надлежностите и начинот на работа на стручниот совет за докторски студии се утврдени со актот за неговото формирање.

Постапка за пријава, оценка и одбрана на докторски труд

член 105

По завршувањето на докторските студии, до наставно-научниот совет, кандидатот пријавува докторска дисертација.

Докторската дисертација претставува изворен и самостоен научен труд, кој, според методологијата на изработка и степенот на придонесот кон науката, е соодветен за утврдување на способностите на студентот да работи во науката како самостоен истражувач.

член 106

Пријавата на темата за изработка на докторската дисертација содржи:

- наслов на трудот;

- преглед на достигнувањата на научната дисциплина поврзани со предметот на истражување;

- предмет на истражување;

- нацрт на содржината;

- цели на истражувањето;

- образложение на работните хипотези и тези;

- научни методи кои ќе се применат;

- очекуван научен придонес;

- примена на резултатите од истражувањето;

- список на литература и други извори;

- предлог за ментор (незадолжително).

член 107

Наставно-научниот совет избира комисија за оценка на подобност на кандидатот и темата на пријавената докторска дисертација.

Комисијата е составена од три члена со наставно-научно, односно научно звање, кои се признати стручњаци во подрачјето од кое е пријавена темата за докторската дисертација.

Комисијата поднесува извештај до наставно-научниот совет најдоцна три месеци од денот на поднесувањето на пријавата, со предлог за прифаќање на темата за изработка на докторската дисертација.

Наставно-научниот совет, најдоцна три месеци од денот на поднесувањето на пријавата донесува одлука за прифаќање на пријавената тема за докторската дисертација.

По предлог на комисијата, наставно-научниот совет може да бара од студентот доработка на пријавата.

Рокот за доработка на пријавата од ставот 5 на овој член изнесува 30 дена од денот на враќањето.

Кога комисијата негативно ќе ја оцени пријавата на темата на докторската дисертација или во постапката по барањето за доработка, наставно-научниот совет ќе донесе одлука за запирање на постапката за стекнување на научен степен доктор на науки и за тоа ќе го извести студентот.

Во случајот од став 7 на овој член кандидатот може да пријави само уште еднаш тема од истата наставно-научна област.

член 108

Наставно-научниот совет го усвојува извештајот за подобност на темата и на кандидатот за докторска дисертација и од тој ден започнуваат да течат роковите за изработка и одбрана на докторската дисертација.

По усвојувањето на извештајот, наставно-научниот совет определува ментор на кандидатот за изработка на докторската дисертација, доколку е предложено со пријавата од член 107 од овој статут.

Кандидатот треба да ја изработи и да ја предаде докторската дисертација најдоцна една година од усвојувањето на извештајот од став 1 на овој член.

Рокот од став 3 на овој член може да биде продолжен уште за една година.

член 109

По образложен предлог на менторот за завршена менторска фаза, наставно-научниот совет формира комисија за оценка на докторската дисертација.

Комисијата за оценка на докторската дисертација се состои од пет члена во наставно-научно звање, кои се признати стручњаци во подрачјето од кое е темата на докторската дисертација.

Комисијата поднесува извештај за оценката на докторската дисертација до наставно-научниот совет, најдоцна за три месеци од примањето на докторската дисертација.

Извештај за оценка на докторската дисертација се објавува во билтенот на Универзитетот пред да биде доставен до наставно-научниот совет на Академијата.

По предлог на комисијата за оценка на докторската дисертација, наставно-научниот совет може да побара од кандидатот да ја доработи докторската дисертација. Кога комисијата негативно ќе ја оцени докторската дисертација откако е побарана нејзина доработка, наставно-научниот совет ќе донесе одлука за запирање на постапката за стекнување на научен докторат и за тоа ќе го извести кандидатот.

Наставно-научниот совет формира комисија за одбрана на докторската дисертација по прифаќањето на извештајот за оценка на докторската дисертација.

Комисијата за одбрана на докторската дисертација е составена од пет члена со наставно-научни звања, од кои најмалку три се од соодветната научна област во која е темата на докторската дисертација.

Членовите на комисијата за оценка на докторската дисертација можат да бидат и членови на комисијата за одбрана.

член 110

Одбраната на докторската дисертација се одржува најдоцна еден месец од денот на прифаќањето на извештајот од наставно-научниот совет на носителот на студиите.

Во средствата за јавно информирање се објавуваат името и презимето на кандидатот, насловот на докторската дисертација, времето, денот и местото за одбрана, најдоцна седум дена пред денот утврден за одбрана.

Кандидатот писмено се известува за денот на одбраната.

Одбраната на докторската дисертација е јавна.

член 111

По спроведената постапка за одбрана на докторската дисертација, одлуката може да гласи: кандидатот успешно ја одбрал докторската дисертација или кандидатот не ја одбрал докторската дисертација.

Промоција на лица кои завршиле докторски програми од трет циклус и се здобиле со научен назив доктор на науки

член 112

Промоцијата на лица кои завршиле докторски програми од трет циклус и се здобиле со научен назив доктор на науки ја врши ректорот на Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип.

Промоцијата е свечен чин на која присуствуваат кандидатите кои се промовираат и деканот на Академијата.

Во текот на промоцијата се соопштуваат биографијата, научните достигнувања на кандидатот кој се промовира, како и текот на постапката за стекнување научен назив доктор на науки.

На крајот од промоцијата, на кандидатите им се доделуваат дипломите за стекнатиот научен степен доктор на науки.

Стручно и научно звање

член 113

Стручните и научните звања се определуваат согласно со закон, со акредитација на студиската програма и со овој статут.

На Академијата се стекнуваат следните видови степени и дипломи:

- диплома на академски студии – по завршување на студиска програма во траење до четири години, односно најмалку 240 ЕКТС кредити, односно до бројот на кредити на запишаната студиска програма;

- диплома на специјалистички стручни студии – по завршување на студиска програма во траење до една година, односно до 40 ЕКТС кредити;

- диплома за академски магистерски студии – по завршување на студиска програма во траење од една година, кои заедно со програмата на студиите од прв циклус траат најмалку пет години, односно најмалку вкупно до 300 ЕКТС кредити;

- диплома за академски назив доктор на науки – по завршување на студиска програма во траење до три години, односно 180 ЕКТС.

Називот на степените и звањата се одредуваат со посебен акт на наставно-научниот совет.

Студиски програми

член 114

Студиските програми треба да бидат составени во согласност со закон. Академијата јавно ги објавува студиските програми најдоцна до објавувањето на конкурсот за упис на питомци, студенти или слушатели. Студиските програми се менуваат по истата постапка по која и се усвојуваат.

Компоненти на студиските програми

член 115

Со правилник се утврдуваат и други компоненти на студиските програми на Академијата, освен оние пропишани со закон, доколку тоа го налага спецификата на студиската програма.

План на студиите

член 116

Студиите се изведуваат според план за реализација на наставата кој, во согласност со законот за високо образование, го донесува Академијата.

Со планот се утврдува:

- наставен и соработнички кадар кој ќе ја реализира наставата на студиската програма;
- место на изведување на наставата;
- почеток и крај и временска рамка за изведување на наставата;
- облици на наставата (предавања, семинари, вежби, консултации, теренска работа, проверка на знаењата, и др.);
- начин на полагање на испитите, испитни рокови и мерила за испитување;
- попис на литературата за студиите и полагање на испитите;
- можност за реализација на студиите на странски јазик;
- можност за изведување на студиите по далечински пат, како и
- други важни податоци за уредно изведување на студиската програма.

Препорачаната литература за одредени предметни програми и за поедини предмети мора да биде усогласена со обемот и рамките на програмата.

Планот на студиите се објавува пред почетокот на наставата во односната академска година и е достапен на јавноста. Планот се објавува на веб-страницата на Академијата.

Студиска програма за заедничка диплома

член 117

Академијата организира студиска програма за стекнување на заедничка диплома согласно со закон.

Во реализацијата на студиските програми од ставот 1 на овој член Академијата, покрај одредбите утврдени со прописите за акредитација на студиските програми, ги зема во предвид и мерките за формирање и прифаќање на студиските програми за стекнување на заедничка диплома, кои при акредитацијата ги определува Одборот за акредитација и евалуација на високото образование.

Посебни погодности за студирање

член 118

Студент кој има статус на врвен спортист или уметник може да студира според планот на студиите на вонредна студиска програма, под услови предвидени со општ акт на Академијата.

На исклучително успешен студент може да му се одобри завршување на студиите во време пократко од предвиденото траење на студиите, во согласност со општиот акт на Академијата.

На студентите, согласно со општ акт на Академијата, може да им се одобри одредени курсеви или студиска година да ја посетуваат и/или полагаат на друга единица на универзитетот или на друг универзитет во земјата и во странство.

Почеток и времетраење на наставата

член 119

Наставата на Академијата се реализира во два семестри, зимски и летен, во текот на една студиска година.

Учебната година почнува на 15 септември и завршува на 14 септември следната година.

Наставата во текот на зимскиот семестар почнува на 15 септември, а завршува на 31 декември. Наставата во текот на летниот семестар почнува на 01 февруари и трае до 15 мај.

По исклучок од став 2 на овој член за питомците на 4-та година на школување, учебната година завршува најдоцна на 31 јули во тековната година.

По исклучок од став 3 на овој член за питомците на 1-та година на школување, учебната година започнува на 15 септември, а наставата започнува на 1 октомври.

Проверка на знаењето

член 120

Испитот од еден наставен предмет може да се полага најмногу четири пати, од кои четвртиот пат испитот се изведува пред комисија составена од три члена од наставници од исто или сродно наставно-научно подрачје. Комисијата ја формира деканот.

Наставникот кај кого полагал питомецот, односно студентот, не може да биде претседател на комисијата од претходниот став на овој член.

Питомец, односно студент кој и по четвртиот пат не успеал да го положи испитот, при уписот на наредната академска година, повторно го запишува тој предмет.

Со планот на студиите може да се утврди дека некои облици на настава се спроведуваат без оценување или дека се оценуваат описно.

Нумеричкиот систем за оценување се споредува со системот на оценување според ЕКТС и тоа:

10 => A	A => 10
9 => B	B => 9
8 => C	C => 8
7 => D	D => 7
6 => E	E => 6
5 => F	F. FX => 5

За одредени предмети, доколку природата на компетенциите кои питомецот, односно студентот треба да ги стекне го дозволува, може да се предвиди и компјутерска проверка на знаењата во рамките на системот за објективна проверка на знаењата на Академијата.

За секоја проверка на знаењето, континуирано и завршно оценување, питомецот, односно студентот поднесува пријава.

Испити и испитни рокови

член 121

Испитите можат да бидат теоретски и практични, а се полагаат само писмено, само усно или писмено и усно, а за одделни наставни предмети од областа на воените вештини и со изведување/презентација на практична работа.

Практичниот дел на испитот може да се изведува одвоено од теоретскиот дел на испитот.

Писмениот дел на испитот може да биде елиминаторен, освен кога испитот се одржува пред комисија.

Питомецот, односно студентот има право да ги полага предметите во рамките на: зимскиот, летниот и есенскиот испитен рок. Испитните рокови траат најмалку 2 недели. За секој предмет во секој испитен рок се даваат два термина. Доколку има потреба, на предлог на катедрите, деканот може да одобри и вонредни испитни рокови.

Испитите можат да се организираат непосредно по завршувањето на блок наставни содржини, односно преку колоквиуми ако се предвидени во наставната програма, а крајната оценка се утврдува на завршниот испит во редовна испитна сесија. Во крајната оценка можат да се вкalkулираат постигнувањата на питомецот, односно студентот во текот на континуираното оценување.

Испитите, или некои други форми на проверка на стекнатите знаења, вештини и способности, се полагаат од сите предмети кои питомецот, односно студентот ги запишал, и тоа според градивото утврдено според студиската програма.

На испит може да се јави оној питомец, односно студент кој ги има задоволено сите пропишани обврски утврдени според студиската програма на конкретниот предмет.

За секој питомец, односно студент се води испитна документација.

Испитите се јавни и резултатите од испитите се достапни на јавноста.

Кога питомецот, односно студентот ќе пријави испит, но нема да излезе на испитот се смета дека не го искористил правото за полагање во испитната сесија.

Должност на наставникот

член 122

Конечната оценка на испитот ја утврдува предметниот наставник.

Питомецот/студентот се оценува најдоцна пет работни дена од денот кога се јавил на испит.

Наставникот му ја соопштува оценката на питомецот/студентот, односно резултатите од усниот веднаш по одржувањето на испитот, а додека резултатите од спроведениот писмен, односно писмен дел на испитот, најдоцна пет работни дена од денот на одржаниот испит, со истакнување на резултатите на веб-страницата или на огласната табла на Академијата или на друг соодветен начин.

Кога наставникот ќе го оцени писмениот испит на питомецот/студентот со оценка 5 (пет), го запознава питомецот/студентот со недостатоците на писмениот испит доколку тоа од него е побарано.

Наставникот го оценува испитот на питомецот/студентот со оценка 5 (пет) и тогаш кога питомецот/студентот:

- ја напуштил просторијата во која се одржува писмениот, односно писмениот дел на испитот или кога ќе се откаже од веќе започнатиот устен испит, и

- кога по одржаниот писмен, односно писмен дел на испитот не се јави на полагање на усниот дел на испитот.

Упис на повисока година на студии

член 123

Питомецот/студентот ги исполнил условите за упис во повисока година на студии кога ќе се стекне со потребниот број ЕКТС кредити, предвидени со запишувањето во претходната студиска година.

Питомецот, односно студентот може да ги запише само оние предмети за кои стекнал право според студиската програма и планот за реализација на наставата.

Програмата и планот на студиите може да се базира на запишување семестри.

Питомецот, односно студентот кој нема да ги исполни условите за запишување во повисока година, може да го продолжи студирањето на тој начин што повторно ќе ги запише студиските обврски кои не успеал да ги исполни, во претходната година на студии и да запише нови обврски, но во границите на бројот на кредити предвиден за еден семестар т.е. од 18 до 42 кредити семестрално.

Други јавни исправи

член 124

Покрај јавните исправи утврдени со закон, на питомецот, односно студентот, Академијата издава индекс, питомечка, односна студентска легитимација и уверение.

Индексот, питомечката, односно студентската легитимација и уверението ги потпишува деканот на Академијата.

Промоција за завршени студии

член 125

Промоцијата на лицата кои завршиле студиски програми од прв циклус или магистерски или специјалистички студиски програми од втор циклус ја врши деканот.

Водење и заштита на личните податоци

член 126

Евиденцијата на личните податоци на питомците/студентите во Академијата се води во материјална и во електронска форма.

Обрасците потребни за евиденција и обрасците на кои се запишуваат податоците од евиденцијата ги издава Академијата, односно Универзитетот „Гоце Делчев“ Штип.

член 127

За потребите на евиденцијата, Академијата ги користи следните обрасци, издадени од универзитетот:

- ЕКТС образец за пријавување на студенти / ECTS Student Application Form
- ЕКТС договор за студирање / ECTS Learning Agreement
- ЕКТС образец за признавање / ECTS Recognition Sheet
- ЕКТС препис на досие / ECTS Transcript of Records
- европско портфолио / European Portfolio
- европска биографија / European CV

VIII. НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Научно-истражувачка и применувачка, односно апликативна дејност

член 128

На Академијата се организира научно-истражувачка и применувачка, односно апликативна дејност, согласно со основната задача на Академијата, која ги обезбедува целокупноста и потребниот стандард и квалитет на образовниот и истражувачкиот процес, согласно со Законот за високо образование, Законот за научно-истражувачка дејност и овој статут.

член 129

Академијата врши научно-истражувачка и применувачка, односно апликативна дејност со цел развивање на науката и творештвото, унапредување на дејноста на високото образование, односно унапредување на квалитетот и наставата и усовршување на кадарот, воведување на питомците, односно студентите во научно-истражувачка работа, како и создавање материјални услови за работа и развој на Академијата.

член 130

Научно-истражувачката и применувачката, односно апликативната дејност може да се остварува и во соработка со единиците, односно придружните членки на универзитетот и со други научни установи од земјата и странство, согласно со овој статут.

член 131

Слободата на научното и стручното истражување и творештво, како и на меѓусебната соработка и здружување, е академска слобода, која, согласно со закон и со Уставот на Република Македонија, им припаѓа на сите членови на академската заедница.

Научната и стручната истражувачка работа во Академијата се остварува преку:

1. преземање договорни обврски и работи на истражувачки програми, проекти, анализи, експертизи, применувачка, односно апликативна дејност, како и
2. индивидуално истражување и творештво на вработените на Академијата и нејзините членови избрани во наставно-научни и научни звања.

член 132

Академијата ја поддржува постојаната и професионална дејност на своите вработени и на питомците, односно студентите, од општ интерес и јавно ги претставува и објавува резултатите од таквата дејност.

Правата од интелектуалната сопственост создадени при вршењето научна, истражувачка и стручна дејност се остваруваат согласно со закон, овој статут и други акти.

Академијата и сите нејзини вработени ги почитуваат правата од интелектуална сопственост на трети лица.

член 133

За реализација на научно-истражувачка и применувачка, односно апликативна дејност во Академијата може да се формираат и тимови на наставно-научни односно научни работници.

Предлагање програми, проекти, анализи и експертизи

член 134

Академијата или група вработени предлагаат и договараат научни програми и проекти, како и анализи и експертизи (проекти) со одобрение од деканот наставно-научниот совет.

Договарање и реализација на програми, проекти, анализи и експертизи

член 135

Договорот за изведување проект го потпишуваат, покрај нарачателот, предлагачот односно раководителот на проектот и носителот на активностите (деканот на Академијата).

Организациската, административната, техничката и другите видови помош на изведувачите на проектот, во зависност од видот на активността, ги обезбедува Академијата, односно договорниот нарачател во согласност со одредбите од договорот.

IX. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

член 136

Академијата остварува меѓународна соработка.

Меѓународната соработка опфаќа: учество во меѓународни проекти; остварување соработка со: универзитети, самостојни високообразовни установи, воени и национални академии, бизнис заедницата, јавни и приватни институти и центри и други субјекти, заради унапредување на високообразовната, научно-истражувачката и применувачката, односно апликативната дејност; размена на научни и стручни публикации и научни информации; учество на научни средби, симпозиуми и конференции; организирање меѓународни студиски програми и унапредување на европската димензија во високото образование; организирање студии во Република Македонија; мобилност на питомци, односно студенти и наставници; учество во меѓународни програми, научни асоцијации и слично и изведување други високообразовни, научни и применувачки, односно апликативни активности.

член 137

Меѓународната соработка се остварува врз основа на програма што ја донесува наставно-научниот совет.

Програмата содржи: цели на меѓународната соработка, видови соработка (мобилност на питомци, односно студенти и на наставници, размена на искуства и знаења, техничко-технолошки развоја, стручно усовршување на кадарот на Академијата, организирање студии во Република Македонија и сл.), учесници, финансиска конструкција за реализација и други елементи од значење за остварување на соработката.

член 138

Условите, начинот и постапката за учество во проекти и нивната реализација, за соработка со установи, институции и други субјекти, менџирањето на проекти и други прашања од доменот на меѓународната соработка се регулирани со акт, кој го донесува наставно-научниот совет.

член 139

За меѓусебната соработка и за вклучувањето на Академијата во меѓународната универзитетска мрежа, Академијата ги користи билатералните и мултилатералните договори и спогодби склучени помеѓу универзитетот кадешто Академијата е придружна членка и другите универзитети.

X. ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

член 140

Издавачката дејност на Академијата се остварува согласно со правилник за издавачка дејност, врз основа на годишни и повеќегодишни издавачки планови.

Правилникот за издавачка дејност на Академијата го донесува наставно-научниот совет, по претходна согласност на министерот за одбрана.

Издавачката дејност се остварува преку издавање учебници, учебни помагала, монографии, студии, списанија, годишници, зборници, гласила и сл.

член 141

Публикациите од член 140 став 3 на од овој статут се рецензираат и се објавуваат во Билтенот на Академијата.

XI. ЗАПИШУВАЊЕ НА СТУДИИ, УСЛОВИ ЗА СТУДИРАЊЕ, СТРУЧНО ОСПОСОБУВАЊЕ И УСОВРШУВАЊЕ И ИНТЕРНАТСКО СМЕСТУВАЊЕ

член 142

Запишувањето на прв, втор и трет циклус на студии и за стручно оспособување и усовршување на лица со завршен прв циклус на студии за поребите на Армијата се врши врз основа на јавен конкурс, во согласност со закон и подзаконските акти за условите, начинот и постапката за запишување на соодветниот циклус, односно вид на школување на Академијата.

член 143

За запишување на прв циклус на студии на Академијата, покрај општите услови утврдени со закон, кандидатите треба да ги исполнуваат и посебните услови за прием:

- да не им е изречена мерка на безбедносна забрана за вршење на професија, дејност или должност,
- да ги исполнуваат безбедносните критериуми предвидени со Законот за класифицирани информации, што утврдува надлежен орган во министерството за одбрана;
- успешно да ја поминат проверката на компетенции, којашто се состои од проверка на физичката подготвеност.

Статус на питомец, студент и слушател

член 144

Статус на питомец, студент, односно слушател се стекнува со запишување на Академијата.

Статус на питомец се докажува со индекс и питомечка легитимација, а статус на слушател со питомечка легитимација.

Статус на студент се докажува со индекс и студентска легитимација.

член 145

За пошироко интелектуално и културно воздигнување, питомците, студентите и слушателите формираат и членуваат во стручни, научни, културни и спортски друштва или секции во Академијата.

Одобрение за формирање на друштва и секции од став 1 на овој член дава деканот на Академијата, по претходно поднесен план и содржина на работата и правилата на друштвата или секциите.

Покрај членувањето во друштвата или секциите од ставот 1 на овој член, питомците и слушателите се зачленуваат и во спортско или културно друштво надвор од Академијата, по претходно одобрение од деканот.

член 146

По завршувањето на втората година на питомците им се определува насоката (родот) на школување во Академијата.

Насоката од ставот 1 на овој член се определува според потребите на пополнување на Армијата, успехот во текот на школувањето во Академијата, способноста на питомците утврдена со постапката и класификациите за воено занимање и врз основа на изразената желба, што го утврдува надлежна комисија формирана од деканот.

член 147

Наставно-научниот совет на секоја класа питомци, студенти и слушатели избира ментор кој се грижи за остварување на нивните права предвидени со овој статут и други прописи.

Покрај одредбите од ставот 1 на овој член, за заштита на своите права, питомецот, студентот, односно слушателот може да ги користи и услугите на студентскиот правобранител при универзитетот.

член 148

Договорот со кој се уредуваат посебните права и обврски на питомците и слушателите, односно лицата кои се упатени на стручно оспособување и усовршување со завршен прв циклус на студии за потребите на Армијата, од една страна и Академијата од друга страна, се склучува најдоцна 30 дена од почетокот на школувањето.

Со договорот од ставот 1 на овој член се уредуваат правата и обврските на договорните страни во согласност со закон и со овој статут, начинот на утврдување на висината на трошоците за време на школувањето и нивниот надомест во случај на раскинување на договорот по барање на питомецот, односно слушателот.

Договорот го потпишува питомецот, односно слушателот во свое име и деканот во името на Академијата.

член 149

За време на студиите, питомците и слушателите се унапредуваат во воени чинови, согласно општ акт на началникот на Генералштабот на Армијата.

Школување на припадници на вооружените сили на странски држави

член 150

На Академијата можат да студираат и припадници на вооружените сили на странски држави и странски државјани согласно закон.

Запишувањето на припадниците на вооружените сили на странски држави, на прв, втор и трет циклус на студии или друг вид на школување на Академијата, се врши врз основа на билатерален договор за соработка, по претходна согласност на министерот за одбрана на Република Македонија.

Услови за запишување

член 151

На прв циклус на студии на Академијата може да се запишат лица припадници на вооружените сили на странски држави кои ги исполнуваат следните услови:

- да имаат нострифицирана диплома за завршено образование;
- потврда за познавање на македонскиот јазик (издадена од надлежен орган или институција);
- да не се постари од 21 година;
- да се психофизички способни;
- да не им е изречена мерка на безбедносна забрана за вршење на професија, дејност или должност, која трае во времето на запишување на студиите;

- успешно да ја поминат проверката на физичката способност.

Психофизичката способност на кандидатите, согласно став 1 алинеја 4 на овој член, се утврдува со специјалистички прегледи и оценка од надлежна комисија на странската држава, согласно Правилникот за мерилата за оценување на посебната здравствена и физичка способност за служба во Армијата на Република Македонија.

Проверката на физичката способност, согласно став 1 алинеја 6 на овој член, ја спроведува надлежна комисија на странската држава, согласно тест програмата за проверка на физичката способност на студенти питомци и студенти на акредитираните студиски програми од прв циклус на студии на Воената академија.

Проверката од став 3 на овој член има елиминаторен карактер.

член 152

На стручно оспособување и усовршување на лица со завршен прв циклус на студии, на Академијата може да се запишат лица припадници на вооружените сили на странски држави кои ги исполнуваат следните услови:

- да имаат нострифицирана диплома за завршено високо образование во траење од четири години;
- потврда за познавање на македонскиот јазик (издадена од надлежен орган или институција);
- да не се постари од 28 година;
- да се психофизички способни;
- да не им е изречена мерка на безбедносна забрана за вршење на професија, дејност или должност, која трае во времето на запишување на студиите;
- успешни да ја поминат проверката на физичката способност.

Психофизичката способност на кандидатите, согласно став 1 алинеја 4 на овој член, се утврдува со специјалистички прегледи и оценка од надлежна комисија на странската држава, согласно Правилникот за мерилата за оценување на посебната здравствена и физичка способност за служба во Армијата на Република Македонија.

Проверката на физичката способност, согласно став 1 алинеја 6 на овој член, ја спроведува надлежна комисија на странската држава, согласно тест програмата за проверка на физичката способност на студенти питомци и студенти на акредитираните студиски програми од прв циклус на студии на Воената академија.

Проверката од став 3 на овој член има елиминаторен карактер.

член 153

На втор и трет циклус на студии или друг вид на школување на Академијата може да се запишат лица припадници на вооружените сили на странски држави кои ги исполнуваат условите под кои се запишуваат кандидатите државјани на Република Македонија.

член 154

Организацијата, раководењето и командувањето, изведувањето настава, сместувањето, следењето на успехот, информирањето, учеството на прослави и други манифестации, организацијата на завршувањето на школувањето и испраќањето од Академијата и други прашања во врска со работата на студентите припадници на вооружените сили на странските држави за време на престојот во Академијата, се одвиваат на начин утврден како и за припадниците на Армијата на Република Македонија.

Вонредни студии

член 155

На Академијата студиите од I циклус за потребите на управувањето со кризи и заштитата и спасувањето, како и студиите од II циклус се организираат како вонредни, кога тоа го дозволуваат кадровските и просторните можности и ако природата на

студиите дозволува дел од студиите да се остварува без лично присуство на студентот, а при тоа да не се намали квалитетот на истите. Во таков случај организациониот дел треба да опфаќа 30% од студиската обврска на редовното студирање.

Престанок на статусот питомец

член 156

Статусот питомец на Воената академија престанува со:

- испишување од Академијата по барање на питомецот;
- ако надлежната военолекарска комисија утврди дека е неспособен за служба во составот на Армијата;
- ако на питомецот му е изречена дисциплинска мерка отстранување од Академијата;
- ако неоправдано отсуствува од настава повеќе од 60 часа.

Питомецот на кого статусот му престанал од причините наведени во став 1 алинеите 1, 3, и 4 на овој член ги надоместува трошоците на школувањето во ревалоризиран износ.

Дисциплинска одговорност на питомците, студентите и слушателите

член 157

Дисциплинската постапка се води на Академијата.

Дисциплинската постапка ја води дисциплинска комисија.

Дисциплинската комисија е составена од три члена.

Претседателот на комисијата е од редот на наставниците, еден член од редот на вработените на Академијата или питомечката единица, а еден член е претставник на питомците, студентите, односно слушателите.

Членовите на дисциплинската комисија ги избира наставно-научниот совет, а членот од питомците, студентите и слушателите го избира студентската организација.

Членовите на дисциплинската комисија имаат свои заменици, кои се избираат од страна на наставно-научниот совет, а членот од редот на питомците, студентите и слушателите го избира студентската организација.

Видови на дисциплински повреди

член 158

Како лесни дисциплински повреди се сметаат:

1. нарушување на јавниот ред и мир во текот на наставата;
2. непристојно однесување спрема наставниците, соработниците или други вработени, како и спрема другите питоци, студенти, односно слушатели;
3. регистрирање присуство на друг студент;
4. небрежно однесување спрема имотот на Академијата, што може да доведе до полесно оштетување .

Како тешки дисциплински повреди се сметаат:

1. поседување и користење направи за телефонска и електронска комуникација во текот на испитите;
2. препишување или давање каква било помош на друг питомец, студент, односно слушател во текот на испитите;
3. самоволно регистрирање заради добивање на бодови од активност;
4. недозволено носење опрема за аудио и/или видеофиксирање на авторско дело, вклучувајќи и приклучни мобилни телефони, од страна на питомците,

- студентите, односно слушателите при изведувањето на предавањата, вежбите и интерактивната настава;
5. плагијаторство во форма на пренесување туѓ семинарски труд во свое име,
 6. физички напад со нанесување на лесна телесна повреда;
 7. физички напад со нанесување на тешка телесна повреда;
 8. вербална или реална навреда на наставник или соработник;
 9. давање неточни податоци на органите на Академијата;
 10. упад во информатичкиот систем на Академијата (веб страница, електронски досиеја и слично);
 11. оштетувања во поголем проценет, поради непридржување кон пропишаните правила или безобсирен однос спрема имотот на Академијата, како и присвојување предмети што се сопственост на Академијата, и
 12. повторени лесни дисциплински повреди.

Повреда на воената дисциплина

член 159

Како повреда на воената дисциплина се смета постапување на воено лице што е спротивно на прописите за вршење на воената служба, наредбите и други акти на надлежните старешини, а особено:

1. одбивање или неизвршување наредба;
2. несовесно и ненавремено извршување на должностите;
3. неоправдано напуштање или ненавремено враќање на должност;
4. оддавање деловна тајна и недоволна претпазливост во чувањето на воените акти и тајните податоци;
5. непочитување на безбедносните мерки кои можат да го загрозат животот и здравјето на луѓето и имотот;
6. погрешно известување или прикривање податоци во врска со вршењето на воената служба,
7. внесување и употреба на алкохол и наркотични средства во објектите и просториите на Академијата и во просториите во кои логоруваат питомците, односно слушателите или вршење служба под дејство на алкохол или наркотични средства;
8. навредливо или насилничко однесување;
9. одбегнување лекарски прегледи заради утврдување на способноста за вршење служба во Армијата;
10. злоупотреба на боледувањето;
11. злоупотреба на службената положба или пречекорување на службеното овластување;
12. изразување и застапување политички ставови и убедувања во службата и предизвикување национална, верска и расна нетрпеливост;
13. повреда на достоинството и авторитетот на претпоставен и постар;
14. постапка со која се навредува достоинството и авторитетот на потчинет и помлад или се кршат права кои им припаѓаат согласно со закон;
15. невнимателен однос кон доверениот имот, кражба, присвојување или нанесување штета на Министерството за одбрана;
16. сексуална злоупотреба;
17. непочитување на редот и дисциплината пропишана со правилата за ред и дисциплина;
18. друго постапување спротивно на правилата и прописите за вршење воена служба и повреда на должностите и неисполнување на обврските на питомците и слушателите.

Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на питомецот, односно слушателот.

член 160

Во смисла на член 159 став 1 точка 18, за повреда на должностите и неисполнување на обврските на питомците, односно слушателите се сметаат:

1. фалсификување документи воопшто, а особено фалсификување потписи на наставниците, соработниците и други лица во индексот или некој друг службен документ како и фалсификување оценки и друго;
2. непочитување на прописите за настава, вежби и испити;
3. неоправдано отсутствување од настава и обука преку еден час и
4. сите општествено штетни работи со кои намерно се попречува работата на Академијата.

член 161

Како повреда на воената дисциплина се смета и секое постапување на питомец, студент, односно слушател надвор од службата кое е неспоиво со вршење должност на питомец, студент, односно слушател, за што му е изречена правосилна судска пресуда, а особено:

1. извршување кривично дело за кое е предвидена казна затвор од најмалку шест месеци,
2. предизвикување национална, расна или верска нетрпеливост и постапување против уставното уредување на Република Македонија или против мерките за одбрана и безбедност на Републиката;
3. потешка повреда на јавниот ред и мир,
4. друго постапување спротивно на прописите со кое се нанесува штета на угледот на Армијата.

Видови на дисциплински мерки

член 162

За сторена дисциплинска повреда, на питомецот, студентот, односно слушателот може да му се изрече една од следните дисциплински мерки:

1. опомена;
2. јавна опомена;
3. исклучување.

При изрекувањето на дисциплинските мерки се води сметка за тежината на сторената дисциплинска повреда и околностите под кои е сторена.

Ако дисциплинската повреда е сторена во врска со наставата, со изрекувањето на дисциплинската мерка на питомецот, студентот, односно слушателот може да му се забрани полагање на еден или повеќе колоквиуми или испити (во една до три сесии) или повторно запишување на предметот.

член 163

За повреда на воената дисциплина на питомец, односно слушател, може да му се изрече дисциплинска мерка согласно Законот за служба во Армијата на Република Македонија.

Поведување и тек на дисциплинската постапка

член 164

Дисциплинската постапка се поведува со поднесување на иницијатива во писмена форма. Иницијатива може да поднесе секое лице кое дознало за повредата и за сторите-

лот. Иницијативата се предава во архивата на Академијата и тоа преку деканот и се доставува до дисциплинската комисија.

член 165

Иницијативата за поведување на дисциплинската постапка содржи:

- име и презиме на лицето што ја пријавува дисциплинската повреда;
- податоци за сторителот на повредата;
- опис на настанот и
- докази за утврдување на одговорност.

член 166

Дисциплинската комисија може да донесе една од следниве одлуки:

- отфрлање на иницијативата за поведување на постапката поради застареност;
- одбивање на иницијативата поради недоволно докази за сторена дисциплинска повреда или
- покренување дисциплинска постапка и утврдување на одговорност.

член 167

Врз основа на иницијативата за поведување на постапката, комисијата донесува одлука за поведување на дисциплинска постапка.

Иницијативата за поведување на постапка и одлуката од став 1 на овој член се доставуваат до лицето против кое се поведува дисциплинската постапка (на рака или со препорачана пратка на домашна адреса).

член 168

Пред изрекувањето на дисциплинската мерка, питомецот, студентот, односно слушателот се сослушува во врска со настанот од страна на комисијата.

Питомецот, студентот, односно слушателот се известува усно или со покана преку препорачана пратка на адресата што самиот ја пријавил како домашна адреса во досието.

Ако питомецот, студентот, односно слушателот не се појави пред дисциплинската комисија и не го оправда отсуството, комисијата донесува соодветна одлука врз основа на доставениот доказен материјал.

Ако питомецот, студентот, односно слушателот поднел писмена изјава преку архивата на Академијата до дисциплинската комисија, таа цени дали неговото повикување е неопходно.

член 169

По спроведената дисциплинска постапка, комисијата донесува решение за изрекување на дисциплинска мерка.

Решението за изрекување на дисциплинска мерка се доставува до:

- подносителот на иницијативата;
- питомецот, студентот, односно слушателот против кого е изречена мерката;
- архивата;
- студентски прашања.

член 170

Против одлуката на дисциплинската комисија, питомецот, студентот, односно слушателот може да поднесе приговор до наставно-научниот совет, како второстепен дисциплински орган, најдоцна осум дена од денот на приемот на решението за изрекување на дисциплинската мерка.

член 171

Наставно-научниот совет го разгледува приговорот на првата седница по поднесување на приговорот и може да донесе одлука со која:

- го потврдува решението за изрекување на дисциплинската мерка донесено од дисциплинската комисија;
- го отфрла приговорот како недозволен или ненавремен;
- го прифаќа приговорот како основан и го преиначува решението за изрекување дисциплинска мерка.

Надлежност и постапка за изрекување на дисциплински мерки за повреда на воената дисциплина

член 172

Дисциплинските мерки на питомците, односно слушателите ги изрекуват надлежни воени старешини согласно Законот за служба во Армијата на Република Македонија.

Застарување на дисциплинската одговорност

член 173

Покренувањето и водењето на дисциплинската постапка застаруваат најдоцна шест месеци од сторувањето, односно два месеци од дознавањето за сторената дисциплинска повреда.

Годишен извештај за работа

член 174

Дисциплинската комисија поднесува извештај за својата работа до наставно-научниот совет најдоцна 30 дена по завршувањето на студиската година.

Учество на питомците, студентите и слушателите во управувањето

член 175

Питомците, студентите и слушателите учествуваат во управувањето со Академијата преку претставниците кои ги избираат во органите на Академијата и преку формите на самоорганизирање или на друг начин според условите утврдени со закон.

Како форми на самоорганизирање преку кои студентите ги остваруваат своите заеднички интереси во областа во која студираат, во науката, културата и спортот се: соработка со студенти од други универзитети во земјата и странство, невладините домашни и странски организации, како и стручни организации и други облици на организирање согласно со закон.

Пофалби и награди

член 176

На питомците, студентите и слушателите кои се истакнуваат со својата работа, кои покажуваат посебна активност и постигнуваат значајни успеси во совладувањето на воспитно-образовните задачи, совладувањето на студиската програма, научно-истражувачката и општествената работа, може да им се доделат пофалби и награди во вид на наградни отсуства и пригодни предмети.

XII. НАСТАВНО-НАУЧНИ, НАСТАВНИ ЗВАЊА И СОРАБОТНИЦИ

Наставно-научни и наставни звања

член 177

Наставниците на Академијата се избираат во наставно-научни и наставни звања во наставно-научни области утврдени со класификацијата на научни области, полиња и гранки на истражување изградени според стандардот на ОЕЦД (Organisation for Economic Co-operation and Development).

По исклучок од став 1 на овој член, наставници на Академијата се избираат во наставно-научни и наставни звања и во областа на воените науки и воените вештини.

Соработници

член 178

Соработниците на Академијата се избираат во научни области утврдени со класификацијата на научни области, полиња и гранки на истражување изградени според стандардот на ОЕЦД.

По исклучок од став 1 на овој член, соработници на Академијата се избираат и во областа на воените науки и воените вештини.

Соработниците вработени на Академијата учествуваат во наставно-образовниот процес во обем од минимум 480 часа на годишно ниво.

Право на вршење дејност во друга високообразовна установа

член 179

Наставните и другите активности, правата и обврските во вршењето на дејност во друга високообразовна установа, наставникот ги изведува врз основа на одлука на Наставно-научниот совет на Академијата, во согласност со барањето на единицата која ги искажала потребите за негова работа, во која е искажано: назив на предметот, име и презиме на наставникот, звање во кое е избран во потесната наставно-научна област, времето на извршување на обврските (семестар, трисеместар и сл.), како и други права односно обврски.

Ако наставата по определен предмет нема можност да ја изведува наставник од Академијата или кога на конкурс нема да се јават лица за избор во определена наставно-научна област, во наставата на Академијата може да биде ангажиран наставник односно соработник од друга високообразовна установа, во звањето во кое е избрано на истата или сродна наставно-научна област, врз основа на дозвола од високо-образовната установа во која е избрано или истакнат стручњак за одредена воено-специјалистичка област кој е во работен однос во Министерството за одбрана и Армијата на Република Македонија.

За обемот и условите за ангажирање на наставници од став 3 на овој член одлучува Наставно-научниот совет на Академијата.

Обем и услови за изведување на настава од страна на афирмирани научници и стручњаци од практиката

член 180

Во наставно-образовниот процес на Академијата може да бидат вклучени афирмирани научници и стручњаци од практиката согласно закон.

Предлогот за ангажирање на афирмираните научници и стручњаци од практиката го дава катедра од составот на Академијата.

Предлогот за ангажирање меѓу другото треба да содржи:

- биографија на научникот или стручњакот од практиката;

- кратко образложение на причините за ангажирањето и кои се очекуваните резултати од таквото ангажирање за питомците, студентите или слушателите;
- список на тематските единици од предметната програма на соодветниот предмет за кои се бара ангажирањето;
- учебната година и времето кога ќе се ангажира.

Одлука по предлогот за ангажирање на научникот или стручњакот од практиката донесува Наставно-научниот совет.

Лицата од став 1 на овој член треба да ги исполнуваат следните услови:

- да имаат завршено најмалку прв циклус универзитетски (академски) студии;
- да имаат потврдени резултати од областа во која се ангажираат да изведуваат настава и
- да достават програма за реализација на стручните аспекти за прашањата и проблемите од наставниот предмет.

Лицата од став 1 на овој член не може да вршат оценување на питомците, студентите или слушателите.

Лицата од став 1 на овој член, наставата ќе ја изведуваат во координација и соработка со предметниот наставник најмногу една третина од семестарот.

Со лицата од став 1 на овој член Академијата склучува договор со кои се уредуваат меѓусебните права и обврски.

Со договорот од ставот 8 на овој член се уредува: студиската година и семестарот во кои се ангажира афирмираниот научник или стручњак од практиката, тематските единици од предметната програма, бројот на часовите за кои се ангажира, надоместокот за ангажирањето и др.

Услови за користење на правото на платено и неплатено отсуство и продлабочување на усовршувањето

член 181

Отсуство на лице избрано во наставно-научно, наставно и соработничко звање на Академијата, како платено отсуство во траење до една година, односно неплатено отсуство во траење до три години заради стручно, односно научно усовршување во соодветна научна област или за престој на високообразовна или научна установа, одобрува Наставно-научниот совет.

Отсуството од став 1 на овој член може да се одобри под следниве услови:

- наставникот, односно соработникот отсуството да го користи за научно, односно стручно усовршување и за развој на предметот на кој е избран;
- за наставникот, односно соработникот да е обезбедена соодветна замена;
- со отсуството на наставникот, односно соработникот да не се нарушува процесот на наставно-образовната дејност на Академијата;
- во други оправдани случаи, по писмено барање на наставникот, односно соработникот и по предлог на катедрата каде припаѓа наставникот, односно соработникот.

член 182

За време на користењето на платеното отсуство, наставниците, односно соработниците од член 181 од овој статут добиваат плата, односно надоместок согласно закон и други акти на Министерството за одбрана.

член 183

Со лицата од член 181 од овој статут, Академијата склучува договор со кои се уредуваат меѓусебните права и обврски.

Услови под кои редовен професор во пензија може да изведува студии од трет циклус или да работи на научно-истражувачки проект

член 184

Редовен професор во пензија може да изведува студии на трет циклус или да работи на научно-истражувачки проект по покана на деканот, под следниве услови:

- научната област во која бил избран да е застапена во студиската програма на третиот циклус на студии;
- да не постои натсавник во работен однос на Академијата по тој предмет;
- да е член на работниот тим за изработка на научно-истражувачки проект.

Одлука за ангажирање на редовен професор во пензија за негово вклучување во изведување на наставата на трет циклус на студии или за учество во научно-истражувачки проект донесува Наставно-научниот совет на Академијата.

член 185

Со лицето од член 184 став 1 од овој статут, Академијата склучува договор со кои се уредуваат меѓусебните права и обврски.

XIII. САМОЕВАЛУАЦИЈА НА АКАДЕМИЈАТА

член 186

За процена на квалитетот на академскиот кадар, студиските програми на Академијата и постигнувањата во научноистражувачката дејност на Академијата се спроведува систем на самоевалуација.

член 187

Самоевалуацијата на Академијата ја врши комисија за самоевалуација на Академијата, составена од пет члена.

На предлог на деканот, членовите на комисијата за самоевалуација на Академијата ги избира наставно-научниот совет со тајно гласање и тоа три од редот на наставниците и два од редот на питомците, односно студентите, кои не се членови на други органи и тела на Академијата.

Мандатот на членовите на комисијата за самоевалуација од редот на наставниците трае четири години, а мандатот на претставниците на студентите трае две години.

При изборот на членовите на комисијата се обезбедува соодветна застапеност на сите наставно-научни области на Академијата.

Со комисијата раководи претседател избран од составот на комисијата, од редот на наставниците.

член 188

Самоевалуацијата на Академијата се врши на начин и според условите утврдени со овој статут и упатство за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на Академијата, што го донесува наставно-научниот совет.

Упатството содржи принципи и основи за вршење на самоевалуација, сегменти на самоевалуација, постапка на самоевалуација, насоки и содржина за изготвување на извештаите за самоевалуација и други прашања кои се сврзани со квалитетот во високото образование.

член 189

Комисијата за евалуација на Академијата ги анализира, оценува и дава предлози за следниве прашања:

- реализација на студиските програми;
- степенот на учество на наставниците, соработниците и питомците, односно студентите во реализацијата на студиските програми;
- резултатите од полагањето според структурата на студиските програми (задолжителни, изборни, факултативни, општи, специјалистички, теоретски, практични, лабораториски и сл.);
- бројот и структурата на питомците, односно студентите;
- времетраење на студиските програми и проодноста по учебни години;
- успехот на питомците, односно студентите;
- влијанието на опременоста (библиотечен фонд, компјутерска опрема, читални и сл.) врз ефикасноста на студирањето;
- дејноста на Академијата согласно дадената акредитација и дозволата за вршење високообразовна дејност;
- ја координира работата на комисиите за евалуација на студиските програми.

член 190

Комисијата за самоевалуација може да формира посебни стручни тимови за согледување на прашањата кои се предмет на оценка за одделни наставно-научни области.

член 191

Самоевалуацијата се спроведува на интервали од најмногу три години. Во постапката за самоевалуација се зема предвид и оценката од страна на студентите.

Оценката од страна на студентите се добива на крајот на секоја учебна година и истата се зема предвид при напредувањето на наставникот во наставно-научното звање.

член 192

Комисијата за самоевалуација на Академијата изготвува евалуационен извештај со оценка на состојбата и со предлози за надминување на констатираните негативни појави во остварувањето на наставно-научниот процес и го доставува до наставно-научниот совет.

XIV. МАТЕРИЈАЛНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА НАСТАВАТА

член 193

Материјалното обезбедување на наставата во Академијата се врши врз основа на закон, подзаконски акти, упатства, наредби за изработка на планови, задачи и финансирање и други акти на надлежни органи и деканот.

член 194

Материјалното обезбедување на наставата опфаќа:

- формирање, опремување и избор на студиски објекти;
- усовршување, опремување и набавка на студиски средства;
- изработка и набавка на наставна, научна и стручна литература;
- опремување на студиските простории, училници, кабинети, лаборатории, полигони, терени, вежбалишта, стрелишта и спортски терени;
- планирање на употреба и нивно користење.

Студиските барања и наставно-техничката документација за наставно-материјалните средства ја изработуваат катедрите, а ги одобрува наставно-научниот совет на предлог на деканот.

XV. ВОЕНИ СВЕЧЕНОСТИ И ПРОСЛАВИ

член 195

Академијата ги прославува празниците на Република Македонија и воените празници: Денот на Армијата на Република Македонија и Денот на Академијата.

член 196

Во Академијата се организираат воени свечености според правилото за служба во Армијата и тоа при:

- доделување на знамето на Академијата;
- давање свечена обврска на питомците;
- почеток на школувањето на секоја класа; и
- завршување на школувањето на секоја класа.

член 197

Организацијата, работата и постапките на единиците, логистичкото обезбедување, повикувањето на гости и други прашања во врска со реализацијата на прославата и свеченоста се регулираат со наредба на деканот.

XVI. ФИНАНСИРАЊЕ НА АКАДЕМИЈАТА

член 198

Средствата за финансирање на Академијата се распоредуваат по намени и задачи со годишниот финансиски план на Академијата.

Со финансискиот план на Академијата се утврдуваат вкупните парични средства наменети за финансирање на дејноста на Академијата во односната календарска година по изворите утврдени со закон и тие средства се распоредуваат по планираните намени и задачи за таа година.

член 199

Деканот организира и спроведува надзор и други форми на внатрешна контрола над чувањето, употребата и располагањето со средствата и над материјално-финансиското работење во Академијата.

член 200

За извршување на финансискиот план на Академијата по истекот на секоја буџетска година се составува завршна сметка.

Со завршната сметка од став 1 на овој член се утврдува извршувањето на задачите, висината на одобрените и потрошените парични средства и се распоредуваат непотрошените парични средства.

XVII. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ

член 201

За обезбедување и оценување на квалитетот на образованието на Академијата соодветно се применуваат одредбите за обезбедување и оценување на квалитетот на високото образование од Законот за високото образование.

член 202

Толкување на одредбите на овој статут дава Наставно-научниот совет на Академијата.

XVIII. ПРЕОДНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

член 203

Со денот на влегувањето во сила на овој статут престанува да важи Статутот на Воената академија број 04-1521/2 од 26.09.2003 година.

член 204

Овој статут влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во Билтенот на Воената академија, а ќе се објави по добивањето на согласност од Собранието на Република Македонија.